

Πάντα τὰ ἔδωκεν

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΛΒ΄
ΤΕΥΧΟΣ 128
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ,
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ,
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2013

«Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδέ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδέ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γάρ ὑμεῖς εἰς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλ.3, 26-28)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Αἴτημα ἐπιτακτικό τῶν καιρῶν μας εἶναι ἡ ἐπίτευξη μιᾶς νέας ἐνότητας στά πρότυπα τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου καί τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τόν Θεό. Ὁ Θεός δημιούργησε τόν κόσμο καί τόν ἄνθρωπο ἀπό ἀγάπη καί μέ ἐλευθερία, χωρίς ἀνάγκη, καί, διά τῆς προσωπικῆς Του ἐνεργείας, ἐπικοινωνεῖ καί σχετίζεται μέ τόν ἕτερό Του, τόν κόσμο καί τόν ἄνθρωπο. Ἔτσι καί ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νά ἀνασυστήσῃ τή ζωή του στήν πραγματική της διάσταση: ζῶ σημαίνει ὄχι ἀπλᾶ ὑπάρχω, ἀλλᾶ συνυπάρχω καί συμπράττω μέ τόν ἕτερο, τόν διαφορετικό, τόν ἀλλιώτικο, τόν ἀντίθετό μου.

Αἴτημα ἐπιτακτικό τῶν καιρῶν μας εἶναι ἡ ὑπέρβαση τῆς αὐθαιρεσίας εἰς βᾶρος τοῦ συνανθρώπου μας καί ὁ, ἄνευ ὄρων καί ὀρίων, σεβασμός τῆς ἐλευθερίας του στά πρότυπα τῆς θείας δωρεᾶς τῆς ἀνθρώπινος ἐλευθερίας. Ὁ Θεός ἔδωσε στόν ἄνθρωπο ἐλευθερία, μέσω τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾷ συνείδηση τοῦ ἑαυτοῦ του καί ἰκανότητα ἀνοδικῆς πορείας πρὸς τόν Θεό. Ὁ Θεός δέν παραβιάζει τήν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, ἀκόμα καί ὅταν αὐτός ἀκολουθεῖ τόν δρόμο τῆς πτώσεως. Ἔτσι καί ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νά ἐπαναπροσδιορίσῃ τήν ἐλευθερία του: ἐλευθερος δέν εἶναι αὐτός πού κάνει μόνο ὅ,τι θέλει, ἀλλᾶ αὐτός πού πράττει ἐκεῖνο πού θέλει· ἐλευθερος δέν εἶναι ἐκεῖνος πού ἐπιβαρύνει τοὺς ἄλλους μέ τίς δικές του ἐπιλογές, ἀλλᾶ ἐκεῖνος πού ἀναλαμβάνει τό βᾶρος τῶν εὐθυνῶν του.

Αἴτημα ἐπιτακτικό τῶν καιρῶν μας εἶναι τό καρτεσιανό ἀξίωμα «σκέφτομαι ἄρα ὑπάρχω» νά μετατραπῆ σέ «ἀγαπῶ ἄρα ὑπάρχω» στά πρότυπα τῆς ἀπροϋπόθετης ἀγάπης τοῦ Θεοῦ γιά τά δημιουργήματά Του. Ὁ Θεός ἀπό ἀγάπη ἐννθρώπησε γιά νά θεωθεῖ ὁ ἄνθρωπος μέ ἐλευθερία. Ἔτσι καί ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει, ὅταν ἀγαπᾷ, νά θυσιάζει, ἔστω καί ἐν μέρει, τήν ἐλευθερία του γιά χάρη τοῦ ἄλλου, διότι ἡ ἀνθρώπινη ὑπαρξη καταξιώνεται μόνο στήν κοινωνία τῆς ἀγάπης.

Ἀρχηγός τῆς κοινωνίας τῆς ἀγάπης εἶναι ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ὁποῖος ἀπεκατέστησε τήν ἱερότητα καί τό μεγαλεῖο τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, κα-

ταργώντας τόν κόσμο τῆς διασπάσεως, τῆς ἀλλοτριώσεως, τῶν φυλετικῶν διακρίσεων καί τοῦ μίσους. Ὁ Χριστός προσέλαβε ὀλόκληρο τό ἀνθρώπινο γένος καί τό ἀνασυνέθεσε στήν ὀργανική του ἐνότητα. Ἡ ἐνότητα αὐτή δέν εἶναι στατική καί μονοδιάστατη. Ἔχει δυναμική ποικιλία, γιατί ἡ ἐνότητα ἐπιτυγχάνεται μέ τήν κοινωνία τῶν προσώπων, κατὰ τό πρότυπο τῆς ἐνότητας τῶν τριῶν Προσώπων τῆς Ἀγίας Τριάδος.

Ὁ Κύριός μας, ὡς βασιλεὺς δικαιοσύνης (Ἐβρ. 7,2), ἀπεκήρυξε τόν ἀγαπῶντα τήν ἀδικίαν ὡς μισοῦντα τήν ἑαυτοῦ ψυχὴν (Ψαλμ. 10,5) καί διεκήρυξε ὅτι στή βασιλεία Του δέν θά ὑπάρχει τόπος γιά ἔχθρα καί μισαλλοδοξία, καθὼς συμβοσκηθήσεται ἴλυκος μετ' ἄρνός, καί πάρδαλις συναναπαύσεται ἐρίφω, καί μοσχάριον καί ταῦρος καί ἡλέων ἅμα βοσκηθήσονται (Ἦσ. 11,6).

Προσευχόμεθα λοιπόν σήμερα νά ἐπανεέλθῃ ὁ κόσμος στό ἀρχικό του κάλλος, καθὼς ὁ Θεός ἐποίησε ἐξ ἐνός αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τό πρόσωπον τῆς γῆς (Πράξ. 17,26). Προσευχόμεθα σήμερα νά ἐκλείψει ἡ αὐθαίρετη ἀξιολογικὴ διαφορά μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ὡς παράγων διαβαθμίσεως τῶν δικαιωμάτων τους. Προσευχόμεθα ἡ ἐνότητα νά παγιωθεῖ ἐπὶ τῆς ἀξιωματικῆς ἀποδοχῆς τοῦ δικαιώματος τῆς διαφορετικότητας τῶν ἀνθρώπων. Προσευχόμεθα νά κατακρημνισθεῖ ὁ μεσοτόικος τῆς προκαταλήψεως, πού πρῶτος ὁ Κύριός μας ἔριξε ἀπαντώντας στό ἐρώτημα καί τίς ἐστίν μου πλησίον (Λουκ. 10,29) διά τῆς ἀφοπλιστικῆς παραβολῆς τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη.

Προσευχόμεθα νά ριζώσει, νά ἀνθίσει καί νά καρπίσει τό δένδρο τῆς εἰρήνης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πού ἠλαινεῖ ἡ ὁμολογία ὅτι κάθε ἄνθρωπος, ἀνεξαρτήτως χρώματος, φυλῆς, ἐθνικότητας, θρησκείας, γλώσσας, εἶναι φορέας ἰσότητος τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ. Προσευχόμεθα ἡ ζωὴ στόν κόσμο μας νά γίνῃ εἰρηνική, ἔχοντας κατὰ νοῦ ὅτι ἡ ζωὴ σημαίνει πρῶτα καί πάνω ἀπ' ὅλα συμβίωση, σχέση μέ τόν ἄλλο, τόν διαφορετικό, πλὴν καθολικῶς προσληφθέντα ἀπὸ τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Ἀμήν!

* Ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β', μέ θέμα τήν εἰρήνην, ἡ ὁποία ἐκφωνήθηκε κατὰ τήν διάρκειαν συνάντησης στήν Κοινότητα τοῦ Ἁγ. Αἰγιδίου στή Ρώμην (Basilica di Santa Maria in Aracoeli 01.10.2013).

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ ΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΚΑΙ ΦΩΤΙΣΤΩΝ ΤΩΝ ΣΛΑΒΩΝ

Σπυρίδωνος Δημ. Κοντογιάννη
Όμ. Καθηγητή Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΜΕΡΟΣ Α΄

1. Τό ιεραποστολικό ἔργο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου

Ὅπως εἶναι γνωστό ἡ μαρτυρία τῆς ὀρθοδοξίας τῆς πίστεως ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο δέν περιορίστηκε μόνο στήν ἀπόδειξη τῆς βεβαιότητας, ἀλλά ἀναπτύχθηκε καί στήν προβολή τῆς ἀναγκαιότητας τῆς ὀρθοδοξίας τῆς πίστεως στόν κόσμο. Μάλιστα ἡ ἀποστολική αὐτή διάσταση τῆς διακονίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐκφράστηκε μέ τόν λόγο τῆς ὁμολογίας τῆς πίστεως στόν χώρο τῆς ιεραποστο-

λικῆς δράσεώς του στόν ὁποῖο μετασχηματίστηκε σέ λόγο ἀποστολικοῦ κηρύγματος γιά τήν αὔξηση τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ιεραποστολική δράση τοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπῆρξε ἀφ' ἑνός μὲν ἡ σταθερή ἀναζήτηση τοῦ πνευματικοῦ δυναμισμοῦ του, ἀφ' ἑτέρου δέ ἡ αὐθόρμητη ἔκφραση τῆς οἰκουμενικῆς προοπτικῆς τῆς ἀποστολῆς του. Ἡ Κωνσταντινούπολη, ἡ Βασιλεύουσα πόλη τῆς χριστιανικῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, μέ τόν ἀκτινοβολοῦντα πολιτισμό της, τήν μεγάλη καί διεθνή ἐμπορική της κίνηση, τήν πνευματική της ὑπεροχή στόν τότε γνωστό κόσμο, λειτουργοῦσε γιά τοὺς ἐπισκέπτες της, διπλωμάτες, ἐμπόρους κ.λπ. ὄχι μόνο ὡς τόπος ἀνταγλιᾶς ὑλικῶν ἀγαθῶν καί πολιτικῶν ἐπιδιώξεων (συμμα-

Οἱ μαθητές τῶν δύο ἀδελφῶν

Ζωγραφική ἀπεικόνιση τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγ. Σοφίας πρὶν ἀπὸ τὴν ἄλωση (1453)

χίες κ.λπ.) ἀλλὰ καὶ πνευματικῆς διεργασίας γιὰ τὴν πρόσληψη τῶν πνευματικῶν τῆς ἀγαθῶν. Καί ἦταν πράγματι συγκλονιστικὴ ἡ ἐμπειρία τῶν ξένων ἀπὸ τὴν πνευματικότητα καὶ τὴν μεγαλοπρέπεια τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν στὸν Ναὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας, τὶς ὁποῖες λάμπρυνε ἡ συμμετοχὴ τοῦ αὐτοκράτορα, τῆς βασιλικῆς οἰκογένειας, ἀνωτάτων ἀξιωματούχων τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τοῦ λαοῦ. Καί τοῦτο, διότι ἡ ἐμπειρία αὐτὴ πού συνδεόταν μὲ τὴν κοινωνία τοῦ ὑψηλότερου πολιτισμοῦ τῆς ἐποχῆς, ἀποτελοῦσε συνεχές ἐρέθισμα γιὰ ιεραποστολικὴ δράση τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου ἀπὸ τὴ Μεσόγειο μέχρι τὴ Βαλτικὴ θάλασσα καὶ ἀπὸ τὴν κεντρικὴ Εὐρώπη μέχρι τὴν Περσία. Οἱ βυζαντινοὶ ἔμποροι δὲν ἐμπορεῦονταν μόνον ὑλικά ἀγαθὰ, ἀλλὰ ὡς ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ γίνονταν παντοῦ κήρυκες τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἀναζητοῦσαν τὶς προϋποθέσεις ιεραποστολικῆς δράσεως.

Ἔτσι, ἀπὸ τὴν ιεραποστολικὴ αὐτοσυνειδησία τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως προῆλθαν οἱ ὀργανωμένους ιεραποστολὴς στοὺς Γότθους, τοὺς Ἀρμενίους, τοὺς Ἰβηρες καὶ στὰ βαρβαρικά φύλλα τοῦ Εὐξείνου

Πόντου, στὴν Αἰθιοπία καὶ στὴν Περσία ἀπὸ τὸν 4ο περίπου αἰῶνα. Οἱ ιεραποστολὴς αὐτὲς ἐπέδωκαν ὄχι μόνον τὴν γνωστοποίηση, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐρύτερη διάδοση τῆς χριστιανικῆς πίστεως σὲ λαοὺς, οἱ ὁποῖοι εἶχαν μὲν γνωρίσει τὸν Χριστιανισμό, ἀλλὰ δὲν εἶχαν ἀναπτυχθεῖ ἀκόμη σὲ ὀργανωμένο ἐκκλησιαστικὸ σῶμα. Οὐσιαστικά οἱ ιεραποστολὴς αὐτὲς μετέβαλαν ὀλόκληρους πολιτισμοὺς καὶ εἶχαν πνευματικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἀποτελεσματικότητα. Ὁ εὐρύτατος ιεραποστολικὸς ἀγῶνας μετὰ τὴν Β΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδο (381) συντονίζεται πλέον ἀπὸ τὸν Πατριαρχικὸ θρόνον τῆς βασιλεύουσας Κωνσταντινουπόλεως. Οἱ βυζαντινοαραβικὲς ὁμως συγκρούσεις καὶ οἱ περιπέτειες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τίς

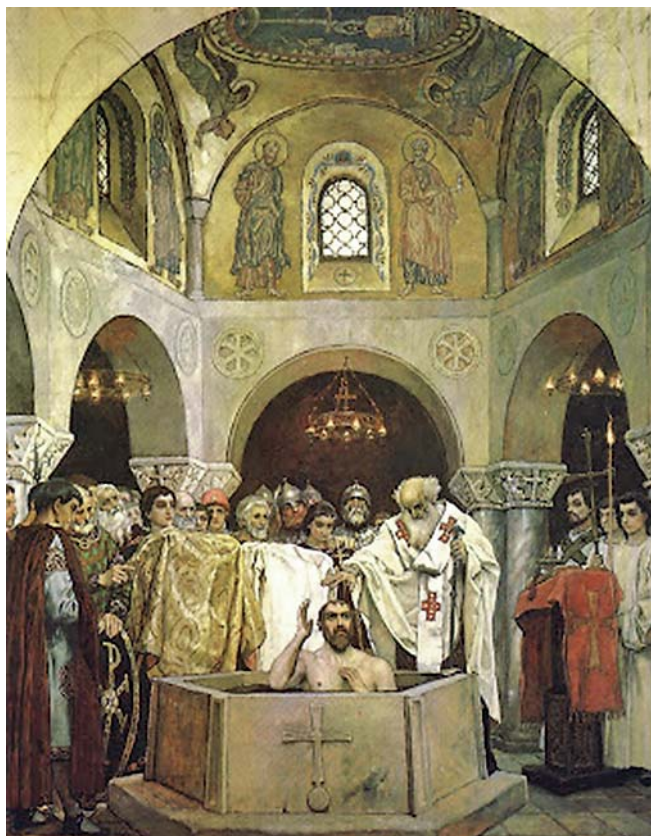

Παράσταση μὲ θέμα τὴν Ἀναστήλωση τῶν Εἰκόνων (Εἰκονομαχία 727-843)

εικονομακικές ἔριδες (727 - 843) καθυστέρησαν τήν ιεραποστολική δραστηριότητά της. Ὡστόσο, κατά τήν μεταβυζαντινὴ αὐτὴ περίοδο οἱ διωκόμενοι ἀπὸ τοὺς εἰκονομάχους αὐτοκράτορες ἀρχιερεῖς, κληρικοί καί μοναχοὶ προετοίμασαν τὸ ἔδαφος γιὰ τὴν ἀνάληψη ὀργανωμένης ιεραποστολικῆς δράσεως σὲ μιὰ περιοχή τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης, στὴν ὁποία δὲν εἶχε ἀκόμη σταθεροποιηθεῖ τὸ πολιτικὸ πλῆθισο μέχρι τὰ μέσα τοῦ 9^{ου} αἰώνα.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Εἰκονομαχίας, τὴν ἀναστήλωση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων ἀπὸ τὴν Ζ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδο (787) καί τὴν Σύνοδο τῆς Κωνσταντινουπόλεως (843) καί τὴν ἐπικράτηση τῆς ὀρθοδοξίας τῆς πίστεως γιὰ τὴν ἀπόδοση τιμῆς πρὸς τίς Ἱερές Εἰκόνες, ἐνεργοποιήθηκε μὲ ἐκπληκτικὸ τρόπο ἡ ιεραποστολικὴ συνείδηση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἡ ὁποία κάλυψε μὲ ἄριστα ὀργανωμένες ιεραποστολῆς ὁλόκληρο τὸν ἀχανὲς χώρο ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Εὐρώπη μέχρι τὸν Βόλγα ποταμὸ καί ἀπὸ τὸν Αἴμο μέχρι τὴν Βαλτικὴ Θάλασσα. Ἡ προετοιμασία καί ἡ ὀργάνωση τοῦ ιεραποστολικοῦ προγράμματος καί τῆς ὄλης μεθοδολογίας τοῦ κηρύγματος συντονίσθηκαν μὲ βάση τὴν προηγούμενη βυζαντινὴν ιεραποστολικὴν παράδοση ἀπὸ τὴν χαρισματικὴ προσωπικότητα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Μεγάλου Φωτίου (α΄ 858 -867, β΄ 877 - 886). Οἱ ιεραποστολῆς στὴν Κιεβινὴ Ρωσσία (860), στὴ Χαζαρία (861), στὴ Μοραβία (862), στὴ Βουλγαρία (863) καί στὴ Σερβία μέχρι τὰ τέλη τοῦ 9^{ου} αἰ., ἀποτελοῦν τοὺς ἄξονες μιᾶς εὐρύτερης ιεραποστολικῆς προοπτικῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Πρότυπο ιεραποστολικῆς δράσεως ὑπῆρξε ἡ ὀργάνωση τῆς ἀποστολῆς τῶν δύο Θεσσαλονικέων ἀδελφῶν Κυρίλλου (Κωνσταντίνου) καί Μεθοδίου, οἱ ὁποῖοι ἐπινόησαν τὸ παλαιοσλαβικὸ (γλῶσσικό - κυριλλικό) ἀλφάβητο γιὰ νὰ προσφέρουν τὸ κήρυγμα τῆς πίστεως καί τὴν ἐμπειρία τῆς θείας Λατρίας στὴ μητρικὴ γλῶσσα τῶν Σλαβικῶν λαῶν. Ὁ ἐνθουσιασμός ἀπὸ τοὺς πλουσίους καρπούς τοῦ ιεραποστολικοῦ τους ἔργου ἐκφράστηκε μὲ νέες ιεραποστολῆς στοὺς λαούς, οἱ ὁποῖοι ἐκινουῦντο μεταξύ τοῦ

Ἡ βάπτισις τοῦ Βασιλέως Βλαδὶμίρου (897), ἀπαρχὴ τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ τῶν Ρώσων

Εὐξείνου Πόντου καί τῆς Κασπίας Θάλασσας καί κορυφώθηκαν μὲ τὴν μεγάλην ιεραποστολὴν σὲ ὅλη τὴν ἔκταση τῆς Ρωσσίας ἀπὸ τὸ Κίεβο μέχρι τὸ Νόβγκοροντ καί ἀπὸ τὸν Δνεῖσπερο μέχρι τὸν Βόλγα (988).

2. Ἡ ιεραποστολὴ στὴν Μοραβία

Σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς τῶν δύο Ἑλλήνων ἀδελφῶν ἀπὸ τὴν Θεσσαλονικὴν Κωνσταντίνου (Κυρίλλου) καί τοῦ κατὰ ἑνδεκα χρόνια μεγαλύτερου ἀδελφοῦ του Μεθοδίου, ὁ ὁποῖος ἦταν ἤδη μοναχός, ἦταν νὰ διαδώσουν τὸν Χριστιανισμό στοὺς Σλάβους τῆς Μοραβίας. Πιὸ συγκεκριμένα ἡ ἀποστολὴ τους ἦταν νὰ κηρύξουν σὲ πᾶσι τὴν πίστη στὸν Χριστό, γιὰ τὸ ἡγεμόνα τῶν Μοραβῶν Ρατισλάβος (846 - 870) καί ἕνα μέρος ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες τῆς Μοραβίας εἶχαν ἤδη ἐκχριστιανισθεῖ ἀπὸ προηγούμενες ιεραποστολικές προσπάθειες τῶν Βυζαντινῶν, ἀλλὰ

Οἱ μαθητές τῶν δύο ἀδελφῶν

Ὁ ἡγεμόνας τῆς Μοραβίας Ρατισλάβος (846-870)

καί προσπάθειες λατίνων καί Γερμανῶν, οἱ ὁποῖοι ἀκολουθοῦσαν τό τυπικό τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας.

Ὅταν οἱ δύο ἀδελφοί Κύριλλος καί Μεθόδιος ἔλαβαν τήν ἐντολή νά φέρουν εἰς πέρας τό ἱεραποστολικό ἔργο στήν Μεγάλη Μοραβία, ἔσπευσαν νά συγκροτήσουν στήν Κωνσταντινούπολη μιά ομάδα μαθητῶν, στήν ὁποία εἶχαν θέση καί Ἑλληνας καί Σλάβοι Βυζαντινοί. Ὁ μικρός αὐτός κύκλος τῶν μαθητῶν αὐξήθηκε σημαντικά μετά τήν ἄφιξη τῶν δύο Θεσσαλονικέων ἀδελφῶν στήν Μοραβία.

Ὁ ἡγεμόνας τῆς Μοραβίας Ρατισλάβος, ὁ ὁποῖος προσωπικά εἶχε ἀπομακρυνθεῖ ἀπό τήν πολιτική ἐξάρτηση τοῦ Φραγκικοῦ κράτους (862), στράφηκε πρὸς τόν Βυζαντινό αὐτοκράτορα Μιχαήλ Γ΄ (842 - 867) μέ διπλό αἶτημα: νά συνάψει συμμαχία καί νά ἀποσταλοῦν ἀπό τήν Κωνσταντινούπολη Ὁρθόδοξοι ἱεραπόστολοι καί Διδάσκαλοι γιά νά κηρύξουν τόν Χριστιανισμό στή Μοραβία στή Σλαβική γλῶσσα. Ὁ αὐτοκράτορας Μιχαήλ ὁ Γ΄, ἔχοντας ὡς σύμβουλο τόν μεγάλο Πατριάρχη Φώτιο (α΄ 858 - 867, β΄ 877 - 886) καί τόν καίσαρα Βάρδα, ἐξετίμησε τήν περίπτωση καί ἀπό πολιτική ἄποψη ἀλλιά καί ἐκκλησιαστική καί ἔκανε ἀποδεκτό τό αἶτημα τοῦ Ρατισλά-

βου. Ἔτσι ξεκίνησε ἡ ἱεραποστολή τῶν δύο Θεσσαλονικέων ἀδελφῶν Κυρίλλου καί Μεθοδίου καί τῶν μαθητῶν τους στή Μοραβία.

Ὅταν οἱ δύο ἱεραπόστολοι καί οἱ μαθητές τους ἐγκαταστάθηκαν ἐκεῖ, ὅπως σημειώνει ὁ βιογράφος τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, ὁ Ρατισλάβος «παρέδωσε σ' αὐτόν (τόν ἅγ. Κύριλλο) τοὺς μαθητές τοὺς ὁποῖους συγκέντρωσε ὁ ἴδιος γιά νά τοὺς ἐκπαιδεύσει». Οἱ δύο ἱεραπόστολοι στοὺς νέους μαθητές τους δίδασκαν ἀφ' ἐνός μὲν τή σλαβική γλῶσσα καί ἀφ' ἑτέρου τήν ἐκμάθησή της ἀπό αὐτοὺς καί τήν πραγματοποιηθεῖσα μετάφραση τῶν Λειτουργικῶν Βιβλίων, τοὺς καθοδηγοῦσαν στὸν τρόπο τελήσεως τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν «τοῦ Ὁρθροῦ, τῆς θείας Λειτουργίας, τῶν Ὁρῶν, τοῦ Ἑσπερινοῦ, τοῦ Ἀποδείπνου καί τοῦ Εὐχολογίου», καί τοὺς ἐδίδασκαν τοὺς συμβολισμούς τῶν τελουμένων καί τή σημειολογία τους. Οἱ δύο ἅγιοι ἀδελφοί Κύριλλος καί Μεθόδιος ἔπρεπε ἀκόμη νά μυήσουν τοὺς μαθητές τους στὰ μυστικά τῆς νέας γραπτῆς γλῶσσας καί νά τοὺς προετοιμάσουν γιά τό ἱεραποστολικό στάδιο. Παρέλαβαν τότε τοὺς μαθητές τους ἀπό τήν Μοραβία καί 50 μαθητές ἀπό τήν Παννονία πού τοὺς ἔδωσε ὁ ἡγεμόνας Κό-

Ὁ αὐτοκράτορας Μιχαήλ ὁ Γ΄ (842-867)

σελ, καί πῆραν τόν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς (867) στήν Κωνσταντινούπολη. Προηγουμένως, ὁμως, πέρασαν ἀπό τήν Ρώμη γιά νά συναντήσουν τόν Πάπα, διότι ἡ ἐκκλησιαστική ἐξάρτηση τῆς Μοραβίας ἀνῆκε στήν Ρώμη καί ἔπρεπε νά τόν ἐνημερώσουν γιά τό ἔργο τους ἐκεῖ.

Τήν περίοδο αὐτή ὁ ἡγεμόνας τῆς Βουλγαρίας Βόρις (852 - 889), δέχθηκε τόν Χριστιανισμό ἀπό τήν Κωνσταντινούπολη καί βαπτίσθηκε καί αὐτός καί ὁ λαός του. Κατά τό βάπτισμά του ὁ Βόρις ἔλαβε τό ὄνομα Μιχαήλ, ζήτησε μάλιστα ἀπό τόν Πατριάρχη Φώτιο νά ὀργανωθεῖ ἡ Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας ὡς πατριαρχεῖο, αἴτημα τό ὁποῖο δέν ἔγινε δεκτό. Μετά τήν ἄρνηση τοῦ Φωτίου νά ικανοποιήσῃ τό αἴτημά του, ὁ Βόρις, στράφηκε στή Ρώμη καί ζήτησε λατίνους ιεραποστόλους. Οἱ λατίνοι ἐξετόπισαν ἀπό τή Βουλγαρία τοὺς Βυζαντινοὺς ιεραποστόλους.

Ὅμως ὁ Πάπας Νικόλαος ὁ Α΄ (858 - 867) ἄρνήθηκε στόν Βόρις,

νά ἀνακηρύξει τήν Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας αὐτόνομη καί ὁ Βόρις ἀναγκάστηκε νά ἀποδεχθεῖ τήν ἀπόφαση τῆς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅτι ἡ Βουλγαρία ἐκκλησιαστικῶς ὑπάγεται στόν Οἰκουμενικό Θρόνο, ὁ δέ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἰγνάτιος (α΄ 846 - 858, β΄ 867 - 877) χειροτόνησε ἀρχιεπίσκοπο Βουλγαρίας, κληρικό τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας καί ἄλλους ἐπισκόπους καί τοὺς ἔστειλε στή Βουλγαρία.

Τά γεγονότα αὐτά τὰ παρακολουθοῦσε μέ ἔκδηλο ἐνδιαφέρον ὁ φιλόδοξος πάπας τῆς Ρώμης Νικόλαος ὁ Α΄. Τό αὐτό ἔπραξε καί ὁ διάδοχός του Ἀδριανός ὁ

Β΄. Ὃταν μάλιστα οἱ δύο ἀδελφοί Κύριλλος καί Μεθόδιος ἔφθασαν μέ τοὺς μαθητές τους στή Ρώμη, ἀφοῦ ἡ ἐκκλησιαστική ἐξάρτηση αὐτῶν καί τοῦ ἔργου τῆς ἀνῆκε στόν πάπα, θεωρήθηκε ἀπό τόν Νικόλαο ὡς εὐκαιρία νά διεκδικήσει ἀξιώσεις στίς Σλαβικές Ἐκκλησίες, γιά τίς ὁποῖες ἔδειχναν ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον καί οἱ Φράγκοι ἐπίσκοποι.

3. Στή Ρώμη

Στή Ρώμη ὁ πάπας Ἀδριανός ὁ Β΄, ὑποδέχθηκε μέ ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση καί μεγάλης τιμῆς τοὺς δύο ἁγίους ἀδελφούς Κύριλλο καί Μεθόδιο, δεδομένου μάλιστα ὅτι ἔφεραν μαζί τους καί τό λείψανο τοῦ ἁγίου Κλήμεντος πάπα Ρώμης, τό ὁποῖο ἀνακάλυψαν στήν Χερσῶνα κατά τήν ἐκεῖ ιεραποστολική τους δράση καί δέν τό εἶχαν καθόλου ἀποχωρισθεῖ. Ἀκολούθησαν πολλές συζητήσεις μέ τίς ὁποῖες οἱ δύο ιεραπόστολοι ἔπεισαν

Ὁ ἅγιος Φώτιος, Πατριάρχης Κων/πόλεως (α΄ 858 - 867, β΄ 877 - 886)

τόν πάπα γιά τήν ὀρθότητα τῶν ἐνεργειῶν τους στήν Μοραβία καί τήν ἀξία τῆς χρησιμοποίησεως τῆς σλαβικῆς γλώσσης γιά τήν τέλεση τῆς θείας Λατρείας. Ὁ πάπας, ὄχι μόνο συνεφώνησε ὅτι ὀρθῶς ἔπρατταν οἱ δύο ιεραπόστολοι, ἀλλῆ ἔκαμε δεκτό καί τό αἴτημά τους γιά τήν χειροτονία τῶν Σλάβων μαθητῶν τους οἱ ὁποῖοι τοὺς συνόδευαν. Ἐδωσε μάλιστα ἐντολή στοὺς ἐπισκόπους Πόρτο Φορμόζο καί Βαλλιέτρι Γκάουντερικ νά χειροτονήσουν τοὺς Σλάβους μαθητές ἀναλόγως σέ Πρεσβυτέρους, Διακόνους, Ὑποδιακόνους καί Ἀναγνώστες. Ὡς κριτήρια γιά τήν χειροτονία τους ὁ πάπας, ἐκτός τοῦ αἰτήματος τῶν δύο ἁγίων

ἀδελφῶν ἔλαβε ὑπ' ὄψη του τόν σεμνό βίο τῶν μαθητῶν του καί τήν ἄριστη γνώση τῆς Σλαβικῆς γλώσσας. Τήν μαρτυρία γιά τά χαρίσματα αὐτά τῶν μαθητῶν ἔδωσαν οἱ διδάσκαλοί τους ἅγιοι Κύριλλος καί Μεθόδιος.

Ὁ πάπας, ἐνθουσιασμένος γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο τῶν δύο ἀδελφῶν καί ἐπιθυμώντας νά τό ἐντάξει στή δική του πνευματική ἐπιστάσια, ὀργάνωσε μία λαμπρή ἐκκλησιαστική τελετή κατά τή διάρκεια τῆς ὁποίας κατέθεσε ὁ ἴδιος ἐπί τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς τά Λειτουργικά Βιβλία

πού εἶχαν μεταφράσει οἱ ἅγιοι Κύριλλος καί Μεθόδιος στή σλαβική γλώσσα. Ἀργότερα, χειροτόνησε τόν Μεθόδιο Πρεσβύτερο δείχνοντας ἔτσι τήν παράδοξη τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου τους καί τοὺς περιέβαλε μέ πατρική στοργή ἢ ὁποία πρέπει νά ἔπαισε τοὺς δύο ἀδελφούς νά ἐμπιστευθοῦν τίς προθέσεις του.

Πρό τῆς ἀναχωρήσεως τῶν δύο ἀδελφῶν καί τῶν μαθητῶν τους ἀπό τή Ρώμη γιά νά μεταβοῦν στήν Κωνσταντινούπολη, ὁ μικρότερος ἀδελφός, ὁ Κωνσταντίνος ἀρρώστησε. Τότε ἐκάρη μοναχός καί ἔλαβε τό ὄνομα Κύριλλος. Ὅμως πέθανε σέ ἡλικία 42 ἐτῶν στίς 14 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 869. Τό ἅγιο σκῆνωμα τοῦ φιλοσόφου, ἱεραποστόλου καί φωτιστοῦ τῶν Σλάβων μοναχοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἐνταφιάστηκε στό δεξιό μέρος τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Κλήμεντος, κοντά στό Κολλοσσαῖο στή Ρώμη, ὅπου καί ὁ τάφος μέχρι σήμερα εἶναι προσκύνημα τῶν πιστῶν.

Ὁ Μεθόδιος ἦταν ἀποφασισμένος νά συνεχίσει τό ἱεραποστολικό ἔργο του μέ βοηθούς πλέον τοὺς μαθητές του, γι' αὐτό καί δέν πῆγε στήν Κωνσταντινούπολη, ἀλλὰ ἐπέστρεψε στήν Παννονία. Γρήγορα ὅμως

γύρισε στή Ρώμη γιά νά χειροτονηθεῖ ἀρχιεπίσκοπος Σιρμίου ἀπό τόν πάπα καί νά ἐπανεέλθει ὡς κεφαλή πλέον τῆς ὀργανωμένης σλαβικῆς Ἐκκλησίας στήν Μοραβία τῆς ὁποίας μαζί μέ τόν ἀδελφό του Κύριλλο, ὑπῆρξαν οἱ ἰδρυτές καί θεμελιωτές.

Οἱ χειροτονηθέντες μαθητές τῶν δύο ἁγίων στή Ρώμη, ἀλλὰ καί ὅσοι χειροτονήθηκαν ἀργότερα ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο πλέον ἅγιο Μεθόδιο, ὑπηρέτησαν τήν Ἐκκλησία στήν Μοραβία, τήν Παννονία καί τήν Νίτρα. Ὀρισμένοι μάλιστα ἀπό αὐτούς, οἱ καλύτεροι στήν κατοχή τῆς σλαβικῆς γλώσσας, βοηθοῦσαν τόν διδάσκαλό τους Μεθόδιο καί στό διδασκαλικό καί στό μεταφραστικό του ἔργο.

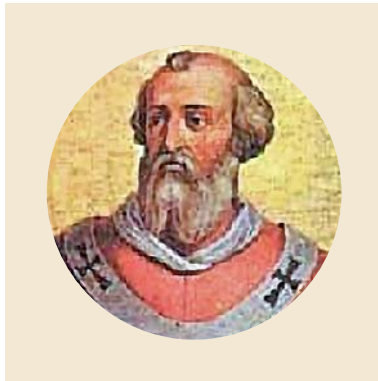
Ὁ ἀριθμός τῶν μαθητῶν τοῦ Μεθοδίου στή Μεγάλη Μοραβία ἦταν ἀρκετά μεγάλος. Ὁ βιογράφος τοῦ ἁγίου Κλήμεντος λέγει ὅτι, ὅταν με-

τέβαινε στήν ἀλλήνη ζωή ὁ ἅγιος Μεθόδιος, ἄφηνε στήν Ἐκκλησία του 200 Πρεσβυτέρους, Διακόνους καί Ὑποδιακόνους. Οἱ λαϊκοὶ ὅμως μαθητές του ἀσφαλῶς ἦταν πολὺ περισσότεροι.

Ὡς διάδοχό του στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο ὁ ἅγιος Μεθόδιος ἐπέλεξε τόν μαθητή του Γοράσδο. Ὁ Γοράσδος

ἦταν Μοραβός καί ἰκανός ἐργάτης τῆς Ὁρθοδοξίας. Γνώριζε ἄριστα τήν ἐλληνική γλώσσα, τή λατινική καί τή σλαβική. Ἡ ἐκλογή τοῦ Γοράσδου μάλιστα στίς πηγές ἀναφέρεται ὡς θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καί θέλημα τοῦ ἁγίου Μεθοδίου καί τοῦ ἐκχριστιανισθέντος λαοῦ. Ὡς ἀξιόλογοι μαθητές τοῦ Μεθοδίου ἀναφέρονται καί οἱ: Κλήμης, Λαυρέντιος, Ναοῦμ, Ἀγγελῆριος καί Σάββας.

ἡ συνέχεια στο ἐπόμενο τεῦχος

Ὁ Πάπας Νικόλαος ὁ Α' (858-867)

Ὁ Πάπας Ἀνδριανός ὁ Β' (867-872)

Στά τέλη του περασμένου Ὀκτωβρίου, ἡ τοπική μας Ἐκκλησία μέ τή χάρη τοῦ πανάγαθου Θεοῦ ἀξιώθηκε νά ζήσει τό ἱερό γεγονός τῆς χειροτονίας τοῦ πρώτου ἰθαγενοῦς κληρικοῦ τῆς. Τήν ἡμέρα τῆς ἐορτῆς τῆς μνήμης τοῦ ὁσίου Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ, στόν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν τοῦ Μαπούτο, πραγματοποιήθηκε ἀπό τόν ποιμέναρχη μας τό Μυστήριον τῆς εἰς διάκονον χειροτονίας.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΟΖΑΜΒΙΚΑΝΟΥ ΚΛΗΡΙΚΟΥ

Στιγμιότυπο ἀπό τήν χειροτονία τοῦ π. Χρήστου Σιτόε

Ὁ νέος διάκονος εἶναι ὁ π. Χρήστος Σιτόε, ἕγγαμος οἰκογενειάρχης καί τριτοετής φοιτητής τῆς Ὁρθόδοξης Πατριαρχικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς τῆς Κένυας «Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος ὁ Γ'». Ἡ μεταστροφή στήν Ὁρθοδοξία τοῦ π. Χρήστου, ὁ ὁποῖος κατηχήθηκε καί δέχθηκε τό ἅγιο Βάπτισμα ἀπό τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Μοζαμβίκης κ. Ἰωάννη, ὑπῆρξε ἀγλαός καρπός τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας μας στή Μοζαμβίκη.

Προσφωνώντας ὁ Θεοφιλέστατος τό νέο διάκονο, ἔκανε συνοπτική ἀναφορά στήν ἱστορική διαδρομή τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, καθώς καί στίς ἐπιμοχθες ἱεραποστολικές προσπάθειες πού καταβάλλει ὥστε νά ἠχήσει τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου σέ κάθε γωνία τῆς Ἀφρικανικῆς ἠπείρου. Ἐπίσης ἀναφέρθηκε ἰδιαίτερος στήν περίοδο τῆς ἀρχιερατείας τοῦ Μακαριωτάτου κ. Θεοδώρου Β', τοῦ πολυσεβάστου Προκαθημένου τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Θρόνου, ὁ ὁποῖος ὡς Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε εἶχε στήν ἐκκλησιαστική του δικαιοδοσία τή Μοζαμβίκη. Δέν παρέλειψε νά ὑπογραμμίσει τόν σημαντικό ρόλο πού θά κληθεῖ νά διαδραματίσει ὁ νέος κληρικός, σέ ἐποχές ἰδιαίτερα δύσκολες καί ὑπό συνθήκες πραγματικά ἀντίξοες, προσφέροντας «ὑδωρ ζῶν» σέ ὅσους θά θελήσουν νά θεραπεύσουν τήν πνευματική τους δίψα καταφεύγοντας «ἐπί τās πηγὰς τῶν ὑδάτων».

Στήν ἀντιφώνησή του ὁ π. Χρήστος, μέ ἐμφανή συγκίνηση, ἀναφέρθηκε στή μεγάλη δωρεά καί εὐλογία τῆς προσωπικῆς του Πεντηκοστῆς, ἀλλὰ καί στή βαριά εὐθύνη τήν ὁποία ἐπωμίζεται ὡς ὁ πρῶτος Μοζαμβικανός ἱερωμένος. Μέ λόγους βαθιάς καρδιακῆς εὐγνωμοσύνης ἐξέφρασε τίς θερμές του εὐχαριστίες πρὸς τόν Πάπα καί Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς, τόν Ἐπίσκοπό του κ. Ἰωάννη καί τόν Μητροπολίτη Κένυας κ. Μακάριο, πού τόν στήριξαν καί τόν χειραγώγησαν πνευματικά μέ σκοπό τήν κατά Χριστόν προκοπή του.

Στό χαρμόσυνο καί ἱστορικό γεγονός τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Μοζαμβίκης, παραβρέθηκαν ὁ Ὁρθόδοξος Βουλευτής κ. Ζαχαρίας Θεόδωρος Jose, ὁ Ἐπίτιμος Πρόξενος τῆς Ἑλλάδας κ. Γεράσιμος Μαρκέτος, μέλη τῆς ἐλληρικῆς παροικίας καί πλῆθος πιστῶν, οἱ ὁποῖοι ἔσπευσαν νά εὐχνηθοῦν στό νέο διάκονο νά ἔχει ἀποδοτική, καρποφόρα καί κατά πάντα θεοπρεπή διακονία στόν Ἀμπελώνα τοῦ Κυρίου.

Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μοζαμβίκης

Ἐπίσκεψη στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία

Ἐδῶ καί λίγα χρόνια ἀκούγαμε γιά τούς πρῶτους Ὁρθόδοξους πιστούς στή νησιά Φίτζι τοῦ Εἰρηνικοῦ, πού ὁ ἱεραπόστολος Μητροπολίτης Νέας Ζηλανδίας καί Ἐξάρχος Ὁκεανίας κ. Ἀμφιλόχιος, μέ πολλούς κόπους καί ἀγάπη θυσιαστική ἔχει συνάξει καί συγκροτήσει σέ Σῶμα Χριστοῦ.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι πρῖν νά ἐπισκεφθοῦμε τή νησιά Φίτζι ἐνδιαφερόμασταν ἔμπρακτα γιά τήν πρόοδο τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου. Εἶναι, ἀσφαλῶς, διαφορετικά τά συναισθήματα πού δοκιμάζεις ὅταν ἀποφασίσσεις νά γνωρίσεις προσωπικά ὄλους αὐτούς τούς ἀνθρώπους καί νά ζήσεις μαζί τους. Ἡ τεράστια ἀπόσταση πού χωρίζει τήν πατρίδα μας ἀπό τήν Φίτζι, ἔκανε τήν ἐπιθυμία μας νά φτάσουμε ἐκεῖ ἀκόμη μεγαλύτερη. Ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἐπέτρεψε καί τό ὄνειρό μας ἔγινε πραγματικότητα. Μετά ἀπό ταξίδι περίπου 25 ὥρων ἀεροπορικῆς πτήσης - καί ἄλλες τόσες ἀναμονῆς σέ διεθνή ἀεροδρόμια - φθάσαμε στόν προορισμό μας.

Μέσα στόν ἀπέραντο Εἰρηνικό Ὁκεανό, φάνταζαν πραγματικά σάν πολῦτιμα πετράδια τά 300 μικρά καί μεγαλύτερα νησιάκια, ἐκεῖνα πού εἶναι ἐμφανῆ, ἀλλά κι ἐκεῖνα πού εἶναι βυθισμένα στό χάος τοῦ Ὁκεανοῦ καί διακρίνονται μόνο ἀπό ψηλά. Συστάδες νησιῶν πού ἄλλα εἶναι κατοικημένα κι ἄλλα ἀκατοίκητα. Ἀντικρίζοντας τή θέα νιώθεις νά ἔρχονται αὐτόκλητα στό χεῖλι σου τά λόγια τοῦ ἱεροῦ ψαλμωδοῦ: «Ὡς ἐμεγαλύνθη τά ἔργα Σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας».

Φτάνοντας στό Ἀεροδρόμιο μᾶς περίμενε ὁ Σεβασμιώτατος π. Ἀμφιλόχιος καί ὁ Σέρβος ἱερέας π. Μελέτιος. Ἡ πολῦτιμη προσευχή τους μᾶς συνόδευσε, ὥστε νά ἀντέξουμε τήν ταλαιπωρία τοῦ ὑπερπόντιου κοπιαστικοῦ ταξιδιοῦ.

Ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς ἀφίξης μας αἰσθανθήκαμε τό μεγαλεῖο τῆς ἱεραποστολῆς. Πρέπει νά διαθέτεις πολύ πίστη καί ἀγάπη γιά νά παραδοθεῖς ὁλόψυχα τήν εὐαγγελική προτροπή: «Δεῦτε ὀπίσω μου καί ποιήσω ὑμᾶς ἁγίους ἀνθρώπων...». Πόση

πίστη καί δύναμη χρειάζεται γιά νά ἀφήσεις τήν πατρίδα σου καί ὅτι σέ συνδέει μέ αὐτήν καί νά ἀφιερωθείς μόνιμα στήν ἱεραποστολή; Σκεφτήκαμε ὅτι ὁ Κύριος μᾶς ἀξιώνει νά γευτοῦμε λίγη ἀπό τήν ὁμορφιά αὐτῆς τῆς πανευλογημένης ἐμπειρίας. Ἄς εἶναι δοξασμένο τό ἅγιο Ὄνομά Του!

Οἱ ἀδελφοί μας ἐκεῖ στίς ἐσχατιές τῆς γῆς, καταμεσῆς τοῦ Ὁκεανοῦ, μπορεῖ νά εἶναι ξεχασμένοι ἀπ' ὄλους ἀλλά σίγουρα ὄχι ἀπό τόν Θεό. Τούς ἐπισκέφθηκε στήν πρόσωπα τῶν ἱεραποστόλων Του αἰῶνες τώρα περίμεναν καρτερικά τό «Φῶς τό ἀλη-

Κατήχηση ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ν. Ζηλανδίας κ. Ἀμφιλόχιο

θινόν». Ἄνθρωποι, ταπεινοί καί ἐγκάρδιοι σέ κληρονομίαν σάν νά σέ γνώριζαν ἀπό χρόνια. Ὅλοι μέ τό χαμόγελο στό χεῖλι καί τήν καρδιά τους ὀρθάνοιχτη. Εἶναι ἄνθρωποι πτωχοί ἀλλά ὑπεράνω «οικονομικῶν κρίσεων». Νιώθεις ντροπή ἀπέναντί τους, ὅταν σκεφτεῖς τόν ἐγωκεντρικό καί γεμάτο ἀτομισμῶ τρόπο ζωῆς τῆς καθημερινότητάς μας.

Οἱ ἀποικιοκράτες, Προτεστάντες καί Ρωμαιοκαθολικοί, ἔχουν ἀφήσει νωπά τά ἴχνη τους σ' αὐτούς τούς βασανισμένους ἀνθρώπους. Ἐκεῖνοι, γνωρίζοντας τήν Ὁρθόδοξη πίστη, ὁμολογοῦν ὅτι βρῆκαν αὐτό πού ποθοῦσε ἡ ψυχή τους. Ἦδη οἱ τρεῖς πρῶτοι Ὁρθόδοξοι Φιτζιανοί ἱερεῖς, ἀλλά καί τό

πού παρourkeϊ σιά νησιά Φίτζι

πλήθος τών νέων πιστών εἶναι ἀψευδεῖς μάρτυρες.

Στά Φίτζι υπάρχουν οἱ Ναοί τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καί τών Ἁγίων Νικολάου καί Ἀθανασίου. Βρίσκονται ὑπό κατασκευή ὁ Ναός τῆς Ἁγίας Τριάδος καί ἐκεῖνος τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Λειτουργεῖ, ἐπίσης, ἡ Ἱερά Μονή τῆς Παναγίας καί Ὁρφανοτροφεῖο. Μέ ἐπικεφαλῆς τόν Σεβ. Μητροπολίτη κ. Ἀμφιλόχιο, τίς ποιμαντικές ἀνάγκες τών 200 περίπου Ὁρθοδόξων πιστών διακονοῦν οἱ ντόπιοι ἱερεῖς π. Βαρθολομαῖος, π. Γεώργιος καί π. Βαρνάβας. Εἶναι ἀνθρωποῖ μέ ἀπλότητα, ἀγάπη Χριστοῦ

Νέοι ὀρθόδοξοι πιστοί μετά τό Βάπτισμά τους

καί ζήλο γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο.

Ζώντας κοντά σ' αὐτούς τοὺς ἀνθρώπους καταρρίπτεις εὐθύς τόν μῦθο περί πλοῦτου τών Φίτζι. Ἐδῶ υπάρχουν μόνο φτωχοί. Βέβαια στίς πανέμορφες καί ἐξωτικές παραλίες τών νησιῶν, ἔχουν ἐγκαταστήσει τίς ξενοδοχιακές μονάδες τους οἱ ἀνά τόν κόσμο πλούσιοι ἐπιχειρηματίες. Ἡ μόνη ὠφέλεια πού ἔχουν οἱ ντόπιοι ἀπό τόν καθοπληρωμένο διεθνή τουρισμό, εἶναι ὁ εὐτελής μισθός ἐλάχιστων εὐρώ τήν ἡμέρα, γιά ὅσους βέβαια ἔχουν τήν τύχη νά ἐργάζονται στό συγκεκριμένο ἐπαγγελματικό ἀντικείμενο. Ἡ ἀπόλυτη φτώχεια τών ἀνθρώπων εἶναι ἐπιμελῶς κρυμμένη ἀπό τά μάτια τών πε-

ριστασιακῶν ἐπισκεπτῶν τών Φίτζι.

Φτάνοντας στό Σαμπέτο τῆς Νάντης, φιλοξενηθήκαμε στό Ἱεραποστολικό Κέντρο, στήν αὐλή τοῦ ὁποῦ βρίσκεται τό ἐκκλησάκι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καί τό ὁμορφο σταυροειδές Βαπτιστήριο. Μᾶς περίμεναν ἡ Γαβριηλία καί ἡ Ἀντριάννα, πού μαζί μέ τόν σύζυγό της τόν κ. Λάμπρο, φροντίζουν πάντοτε μέ ἀγάπη γιά τά τῆς φιλοξενίας ἐκεῖνων πού ἐπισκέπτονται τόν τόπο.

Τό Viti Levu, τό μεγαλύτερο ἀπό τά νησιά τών Φίτζι, εἶναι βυθισμένο στό σκοτάδι. Ὁ κυκλώνας πού πέρασε ἀπό ἐδῶ πρῖν λίγες ἡμέρες, καί πού τακτικά ἐπισκέπτεται τά νησιά, δέν ἔχει ἀφήσει τίποτε ὄρθιο. Ἐχει ξηλῶσει τίς στέγες τών περισσοτέρων τσιγκινων σπιτιῶν. Κάποια ἄλλα φτωχικά σπιτάκια, ἔχουν ἐξαφανιστεῖ τελείως στό πέρασμα τοῦ καταστροφικοῦ κυκλώνα. Οἱ ἐνοικοῖ τους φιλοξενοῦνται σέ κάποια γειτονικά σπῖτια ἢ στήν ὑπαιθρο. Τά δέντρα εἶναι ὄλα σπασμένα ἢ ξεριζωμένα καί ὅσα μισοάντεξαν ἀπό τή μανία τῆς καταστροφῆς, εἶναι χωρίς τά ἀνθη καί τά φύλλα τους. Μόνο οἱ πανύψηλες ἠλυγερές καρύδες, δείχνουν ψηλά τόν οὐρανό καί κρατοῦν τοὺς ἐναπομείναντες ὑπέροχους καρπούς τους.

Τήν ἴδια ἡμέρα μαζί μέ τό Σεβασμιώτατο μέ τόν π. Μελέτιο, πήγαμε μέ τό αὐτοκίνητο τῆς ἱεραποστολῆς - ἓνα μικρό παμπάλαιο βανάκι - πρὸς τήν περιοχή τῆς Λαοτόκα. Ἐπισκεφθήκαμε οἰκογένειες χριστιανῶν, στοὺς ὁποῖους δώσαμε τρόφιμα γιά τά Χριστοῦγεννα καί τοὺς ἐνημερώσαμε γιά τή Χριστουγεννιάτικη θεία Λειτουργία.

Στό χωριό Κοροπίτα μᾶς περίμεναν καρτερικά οἱ κατηχούμενοι. Οἱ ἀνθρωποῖ ζοῦν συνήθως μόνο σέ ἓνα δωμάτιο, πού εἶναι φτιαγμένο ἀπό πρόχειρα ὑλικά. Σ' αὐτόν τόν μικρό χώρο ζοῦν πολυμελῆς οἰκογένειες. Μικροί καί μεγάλοι κάθονται στό πάτωμα ἐπάνω σέ ἓνα φτωχικό στρωσίδι. Ὅλοι μας, λοιπόν, συγκεντρωθήκαμε σέ ἓνα τέτοιο δωματιάκι, προκειμένου νά ἀκούσουμε τά λόγια τοῦ ἱεραποστολῆου. Ὅταν πέρασε ἡ ὥρα δέν βλεπόμα-

στην πιά, διότι δέν υπήρχε ηλεκτρικό ρεύμα. Οι αδελφοί μας παρά τή μεγάλη τους φτώχεια, μās πρόσφεραν μέ άγάπη πολλή και φιλόξενα αισθήματα λίγα μπισκότα και ένα ιδιότυπο χρωματιστό άναψυκτικό.

Άποχαιρετήσαμε τούς κατηκούμενους αδελφούς μας, οι όποιοι μās ξεπροβόδισαν μέ τή θερμή παράκληση νά τούς έπισκεφθοῦμε και πάλη σύντομα. Ό δρόμος τής έπιστροφής ήταν πολύ δύσκολος και επικίνδυνος. Παντού σκοτάδι! Σίγουρα ό Θεός

Όρθόδοξος Ναός τής Έραποστολής στά Φίτζι

καθοδηγοῦσε τόν π. Μελέτιο πού είχε τό τιμόνι τοῦ αυτοκινήτου στά χέρια του.

Οι τακτικές έπισκέψεις τών ιεραποστόλων στά σπίτια τών πιστών είναι κάτι τό σύνηθες. Τούς γωρίζουν όλους μέ τά μικρά τους όνόματα και νοιάζονται για τήν πνευματική προκοπή και κατάρτισή τους, αλλά και για τά βιοποριστικά προβλήματα τής δύσκολης καθημερινότητάς τους. Κάποια ήμέρα κατευθυνόμασταν πρós τό σπίτι ενός έκ τών ιερέων, όταν συναντήσαμε στό δρόμο μας τόν Παντελή, τή Σωφρονία, τή Μαρία και τήν Άναστασία πού πουλοῦσαν κάποια ζαρζαβατικά, από τά όποια και αγοράσαμε για νά τούς ενισχύσουμε οικονομικά.

Στό δρόμο τακτικά μās πλησίαζαν άνθρωποι έντελώς άγνωστοι πού ζητοῦσαν από τόν Έπίσκοπο νά μάθουν για τήν Όρθόδοξη Έκκλησία. Κάθε στιγμή βλέπεις τό σχέδιο τής πρόνοιας τοῦ Θεοῦ,

πού καθοδηγεί τά διαβήματα τών ιεραποστόλων στό έργο εὐαγγελισμοῦ, μέ μοναδικό σκοπό τή μετοχή στή σωτηρία όλων τών ανθρώπων.

Στό Έραποστολικό Κέντρο τελοῦνται καθημερινά όλες οι Άκολουθίες, στίς όποιες έχουμε τήν εὐλογία και τή χαρά νά συμμετάσχουμε κι έμεις μαζί μέ τούς ντόπιους πιστούς. Η θεία Λειτουργία, έκτός τών Κυριακῶν τελείται και σε κάθε μεγάλη έορτή τής Έκκλησίας μας. Κάποιος έντεταλημένος χριστιανός, είναι έπιφορτισμένος μέ τό καθήκον νά μεταφέρει στό ναό τούς πιστούς τών γύρω περιοχῶν μέ τό μικρό αυτοκίνητο τής ιεραποστολής. Είναι άπαραίτητο αυτό γιατί οι πιστοί βρίσκονται διασκορπισμένοι σε διάφορες περιοχές, και τίς Κυριακές δέν κινοῦνται λεωφορεία (πρόκειται για κάποια σαραβαλάκια, στα όποια όταν θέλεις νά ζητήσεις στάση τραβās ένα σκονί).

Είναι, πραγματικά, αξιοζήλευτη και υποδειγματική ή ευλάβεια, ή προσήλωση και γενικά ή συνειδητή συμμετοχή τους στή Λατρεία. Ψάλλουν όλοι μαζί στα Άγγλικά και Έλληνικά τούς λειτουργικούς ύμνους, ενώ προσέρχονται μέ άπόλυτη τάξη και φόβο Θεοῦ για νά μεταλάβουν από τό Ποτήριο τής Ζωής. Μετά τή θεία Λειτουργία όλοι μαζί κάθονται στό έδαφος και παρακολουθοῦν μέ σεβασμό και προσοχή τήν κατήχηση και τίς πατρικές παραινέσεις τοῦ Έπισκόπου π. Άμφιλοχίου. Οι συναντήσεις όλοκληρώνονται μέ τήν παράθεση κοινής τράπεζας. Τό γεῦμα αυτό πού τούς προσφέρει ή Έκκλησία, στίς περισσότερες περιπτώσεις, είναι και τό μοναδικό όλόκληρης τής ήμέρας.

Τήν ήμέρα τής έορτῆς τών Χριστουγέννων τό φαγητό περιελάμβανε κάτι ιδιαίτερο. Μοιράστηκε σε όλους ένα κομμάτι κοτόπουλο και μία φέτα ψάρι. Για τίς οικονομικές δυνατότητες τών ανθρώπων στά Φίτζι, ή συγκεκριμένη τροφή είναι κάτι σπάνιο. Συνήθως τρέφονται μέ ρύζι και βραστές ρίζες φυτῶν. Παρά τή δυσκολία και τή μεγάλη τους άνεχεια, είναι άνθρωποι φιλόξενοι και γενναιόδωροι. Τό βιώσαμε σε όλες τίς έπισκέψεις πού κάναμε. Όταν βρεθήκαμε στό σπίτι τοῦ π. Βαρνάβα στό νησί

Vanua Levu, μᾶς ὑποδέχθηκαν μέ τήν πρεσβυτέρα Μαρία, κάνοντας ὅ,τι καλύτερο μποροῦσαν γιά νά μᾶς περιποιηθοῦν.

Τό Vanua Levu εἶναι τό δεύτερο μεγαλύτερο νησί τῶν Φίτζι καί βρίσκεται σέ ἀπόσταση μιᾶς ὥρας μέ τό ἀεροπλάνο ἀπό τό πρῶτο. Ὁ ντόπιος ιερέας π. Βαρνάβας καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, ὥστε νά διακονήσει τίς πολλῆς πνευματικές καί βιωτικές ἀνάγκες τῶν πιστῶν καί νά φανεῖ ἀντάξιος τῆς κλήσεώς του. Τό νησί εἶναι καθαρά τροπικό καί μέ ὑπέροχο φυσικό κάλλος. Κατάφυτο καί ὀλάνθιστο εἶχε πληγή ἐλάχιστα ἀπό τόν κυκλώνα τῶν προηγούμενων ἡμερῶν. Δοξολογώντας τό ὄνομα τοῦ Κυρίου, δέν χορταίναμε τό καταπράσινο παρθένο τοπίο, ἐνῶ ἀπολαμβάναμε κάθε στιγμή τῆς ὀμορφῆς ἡλιόλουστης ἡμέρας. Τό πρωινό κελάηδισμα τῶν πουλιῶν ἦταν κάτι τό συναρπαστικό καί ἀξέχαστο.

Κάθε ἡμέρα τῆς παραμονῆς μας στήν ιεραποστολή στά Φίτζι, μᾶς πρόσφερε τίς δικές της ἐμπειρίες καί συγκινήσεις. Ὅφειλουμε νά ὁμολογήσουμε πῶς ἱερώτερη στιγμή, μετά τή θεία Λειτουργία, εἶναι οἱ ὁμαδικές βαπτίσεις τῶν κατηχουμένων στό σταυροειδές Βαπτιστήριο τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Κέντρου. Οἱ ἄνθρωποι προσέρχονται στό ἱερό Μυστήριο ἐλεύθερα καί ἐνσυνείδητα. Στή συνέχεια, ἔτσι ἀπλοϊκά ὅπως εἶναι ἀνυπόδητοι ἀλλά ἐνδεδυμένοι τόν Χριστό, γιά ὅσους ἐξ αὐτῶν ἔχουν ἤδη οἰκογένεια τελεῖται τό Μυστήριο τοῦ γάμου. Τήν ἐπόμενη ἡμέρα στή θεία Λειτουργία, γιά πρώτη φορά στή ζωή τους θά κοινωνήσουν Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ «εἰς ἄφῃσιν ἁμαρτιῶν καί εἰς ζωήν αἰώνιον».

Κάποιες φορές κάναμε τόν Ἑσπερινό ὑπαίθρια στήν ἀκρογιαλιά, ἐκεῖ πού σκάει τό κύμα τοῦ Εἰρηνικοῦ. Ψάλλοντας τούς κατασκευτικούς ὕμνους τῆς ἐσπερινῆς Ἀκολουθίας, παρακολουθοῦσαμε τίς ἐναλλαγές τῶν χρωμάτων στό βάθος τοῦ ὀρίζοντα καί οἱ καρδιές μας ἔτρεχαν στό Δημιουργό τῶν πάντων. Στιγμές μοναδικές, πού δέν ξέρεις τί νά πρωτοσυγκρατήσεις στό φυλακτήριο τῆς ψυχῆς σου ἀπ' ὅλη αὐτή τήν ὀμορφιά.

Συγκινητική ἦταν ἡ ἀποχαιρετιστήρια συνάντησή μας. Ὅλοι μᾶς ἀγκάλιαζαν καί μᾶς φιλοῦσαν. Κάποιοι ἤθελαν νά ἔρθουν μαζί μας στήν Ἑλλάδα, κάποιοι ἄλλοι μᾶς ζητοῦσαν νά βγάλουμε ἀναμνηστικές φωτογραφίες, ρωτώντας πότε θά μᾶς ξαναδοῦν. Μᾶς εὐχαρίστησαν γιά τήν παρουσία μας στόν τόπο τους. Ἐμεῖς ἀποχαιρετώντας τους, νιώθαμε πῶς ἕνα μεγάλο κομμάτι τῆς καρδιάς μας θά ἔμεινε πίσω κοντά τους.

Μπορεῖ ἀπό τή λιτή ζωή τους νά λείπουν τά ὑλι-

Μικροί Ἱεροψάλτες κατά τή διάρκεια τῆς θείας Λειτουργίας

κά ἀγαθά καί οἱ φθαρτές ἀνέσεις, λάμπει, ὅμως, ἡ ἀπαράμιλλη δόξα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Ἐδῶ, συναντᾶς τήν καθαρότητα καί ἀπλότητα τῆς Ἐκκλησίας τῶν πρώτων ἀποστολικῶν χρόνων καί προγεύεσαι τήν ἀξεπέραστη καί μοναδική ὀμορφιά τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Γιά ἐμᾶς ἦταν ὄντως μιά ἐμπειρία ἀξέχαστη, διαφορετική ἀπό ὀποιαδήποτε ἄλλη εἶχαμε ἀποκτήσει στή μέχρι τώρα ζωή μας. Πήραμε μιά μικρή γεύση ποιοί εἶναι οἱ καρποί τοῦ ἔργου τῆς ἱεραποστολῆς, ἀλλά καί μέ πόσες δυσκολίες, δικιμασίες καί κόπους γίνεται πραγματικότητα ἡ θεία ἐντολή. Εὐχόμαστε ἐάν δέν ξανασυναντηθοῦμε ποτέ μέ τούς Φιτζιανούς ἀδελφούς μας στή γῆ, ὁ Κύριος νά ἐπιτρέψει τή συνάντησή μας στός οὐρανοῦς...

Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν!

Εὐάγγελος Γεωργακόπουλος – Παρασκευή Λιάκου

ΑΠΟ ΤΗΝ ΞΕΝΟΦΟΒΙΑ ΣΤΗ ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ

Τ

ό θέμα του ρατσισμού και της ξενοφοβίας απασχόλησε τη Χριστιανική Έκκλησία από την αποστολική άκομη εποχή. Τό κεντρικό θέμα τών 14^{ων} Παυλείων, πού διοργάνωσε ή Έερά Μητρόπολη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας τό έτος 2008, ήταν: «Ξενοφοβία και Φιλαδελφία κατά τόν Άπόστολο Παύλο». Ός συμβολή στην επικαιρότητα τών ήμερών, παραθέτουμε τίς παρακάτω σκέψεις, βασισμένες στή διδασκαλία του άποστόλου Παύλου, πάνω στην όποία, ήλληωσε, στηρίζεται και ή δι-σχιλιετής πρακτική της Έκκλησίας μας.

Ξενοφοβία και ρατσισμός από τή μιά και φιλαδελφία από τήν ήλλη. Ό άπόστολος τών Έθνών Παύλος έχει κάνει ήδη τήν επιλογή του ανάμεσα στίς δύο αυτές έννοιες, ανάμεσα σε αυτές τίς δύο συμπεριφορές. Γράφει στην προς Έβραίους έπιστολή: «Η φιλαδελφία μενέτω, της φιλοξενίας μή επιλανθάνεσθε» (Έβρ. ιγ' 2).

Η επιλογή του Άποστόλου είναι απολύτως σαφής. Άσφαλιώς και δέν θά μπορούσε νά είναι διαφορετική γιά τόν Παύλο, πού γεννήθηκε σε μιά πόλη - τόπο συναντήσεως έθνών και θρησκειών, σε μιά πόλη άνοικτή στό διαφορετικό και στό «ξένο».

Η μεταστροφή στή θρησκεία του Ναζωραίου, τόν έκανε νά επανεξετάσει τή σημασία τών δύο όρων στή ζωή του και νά επαναδιατυπώσει τό περιεχόμενο και τό νόημά τους. Άφεταιρία και τών δύο είναι ή αγάπη· ή αγάπη όπως τή δίδαξε και τήν ένσάρκωσε ό Χριστός και όπως τή βίωσε ή Έκκλησία μας στό πέρασμα τών αιώνων.

Η βίωση της αγάπης υπό τό φώς του Ευαγγελίου, ή όποία άντιμετωπίζει τόν πλησίον ως έαυτόν, έχει ως αυτονόητο έπακόλουθο τή φι-

λαδελφία. Συχνά δημιουργείται ή εντύπωση πώς όταν η Έκκλησία κάνει λόγο για τη φιλαδελφία, αναφέρεται αποκλειστικά σέ εν Χριστώ αδελφούς.

Η Έκκλησία αντιμετωπίζει ως αδελφούς όλους τους ανθρώπους για τους οποίους: «Χριστός και απέθανε και ανέστη...» (Ρωμ. ιδ' 9). Πρός χάριν όλων αυτών, ανεξαρτήτως εθνικότητας και θρησκευματος έπειδή: «...πάντας ανθρώπους θέλει σωθῆναι και εις επίγνωσιν ἀληθείας ἔλθειν» (Α' Τιμ. β' 4), ασκεί τό ιεραποστολικό, φιλανθρωπικό και κοινωνικό της έργο.

Ο ίδιος ο απόστολος Παῦλος, όταν κατευθύνεται στη Μακεδονία δέν έρχεται για νά συναντήσει γνωρίμους πρὸς αὐτόν ἀλλήλα ξένους. Όταν ανεβαίνει στόν Ἄρειο Πάγο και απευθύνεται στούς Ἀθηναίους πού έχουν στήσει βωμό στόν άγνωστο Θεό, δέν ὁμιλεῖ πρὸς ἀδελφούς ἀλλήλα σέ ξένους.

Ο ίδιος, ἄλλῳστε, ζεῖ ως ξένος στη γῆ, καθώς αντιμετωπίζεται ως άγνωστος και ξένος κατά τή διάρκεια τῶν ἀποστολικῶν περιοδοιῶν του καθώς ἀναγκάζεται συχνά νά φύγει καταδιωκόμενος και συκοφαντούμενος ἀπό πόλεις στίς ὁποῖες κηρύττει τόν εὐαγγελικό λόγο: «πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ» (Κοθ. γ' 17). Ζεῖ, λοιπόν, ως ξένος και κινεῖται ως ξένος.

Ο ίδιος, ὅμως, μοχθεῖ και κοπιάζει, κινδυνεύει και προσεύχεται για ὅλους ὅσοι τόν εἰρωνεύονται ἢ τόν κατηγοροῦν ἢ ἀκόμη και τόν διώκουν, διότι θέλει μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ νά ἐξοικειώσει τούς –ξένους γι' αὐτόν– ανθρώπους και νά τούς μεταποιήσει σέ ἀδελφούς του.

Αὐτή ἡ ἀντιμέτωπιση τοῦ κόσμου και τῶν ἀνθρώπων ὅλων τῶν φυλῶν, ὀδήγησε τήν Ἐκκλησία στό νά ἔχει μιά διαφορετική ἀπό τή συνήθη θεώρηση για τούς ξένους. Για τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δέν ὑπάρχουν οὐσιαστικά ξένοι. Εἴμαστε ὅλοι ξένοι στη γῆ γιατί: «οὐ γάρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλήλα τήν μέλλουσαν

ἐπιζητούμεν» (Έβρ. ιγ' 14), τήν ἐπουράνια πατρίδα. Δέν εἴμαστε ὅμως ξένοι, ἐφόσον ὅλοι ἀνεξαρτέτως εἴμαστε τέκνα τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτό και οἱ ἔννοιες τῆς ξενοφοβίας και τοῦ ρατσισμοῦ εἶναι παντελῶς ξένες πρὸς τήν Ἐκκλησία: «ὅπου οὐκ ἐνι Ἑλλήνων και Ἰουδαῖος, περιτομή και ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλήλα τά πάντα και ἐν πᾶσι Χριστός» (Κοθ. γ' 11).

Υπό τήν προοπτική αὐτή εἶναι ἀνάγκη νά ἐπανατοποθετηθοῦμε και ἐμεῖς ως πρόσωπα, ἀλλήλα και ως μέλη τῆς Ἐκκλησίας στό ἀντιθετικό δίπολο τῆς ξενοφοβίας - ρατσισμοῦ και τῆς φιλαδελφίας, ἀκολουθώντας ἀπαρέγκλιτα τή δισχιλιετή διδασκαλία, τήν παράδοση και τή ζωή τῆς Ἐκκλησίας.

Ο σύγχρονος ἄνθρωπος και ὁ σύγχρονος κόσμος καλεῖται διά τῆς οὐσιαστικῆς ἐφαρμογῆς τῆς χριστοδιδάκτης ἀρετῆς τῆς ἀγάπης πρὸς τόν πλησίον –πού μπορεῖ νά εἶναι ἕνας άγνωστος και ξένος– νά ἀντιμετωπίσει τό μισόκαλο φαινόμενο τῆς ξενοφοβίας και τοῦ ρατσισμοῦ, πού τελικά ἀποξενώνει τόν ἴδιο ἀπό τόν συνάνθρωπό του και συνεπακόλουθα ἀπό τόν Θεό.

*Ἄρχιμ. Γεώργιος Χρυσόστομου
Πρωτοσύγκελλος Ἱ.Μ. Βεροίας
Καθηγητής Α.Ε.Α.Θ.*

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΕΠΕΤΕΙΑΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΡΕΑΣ

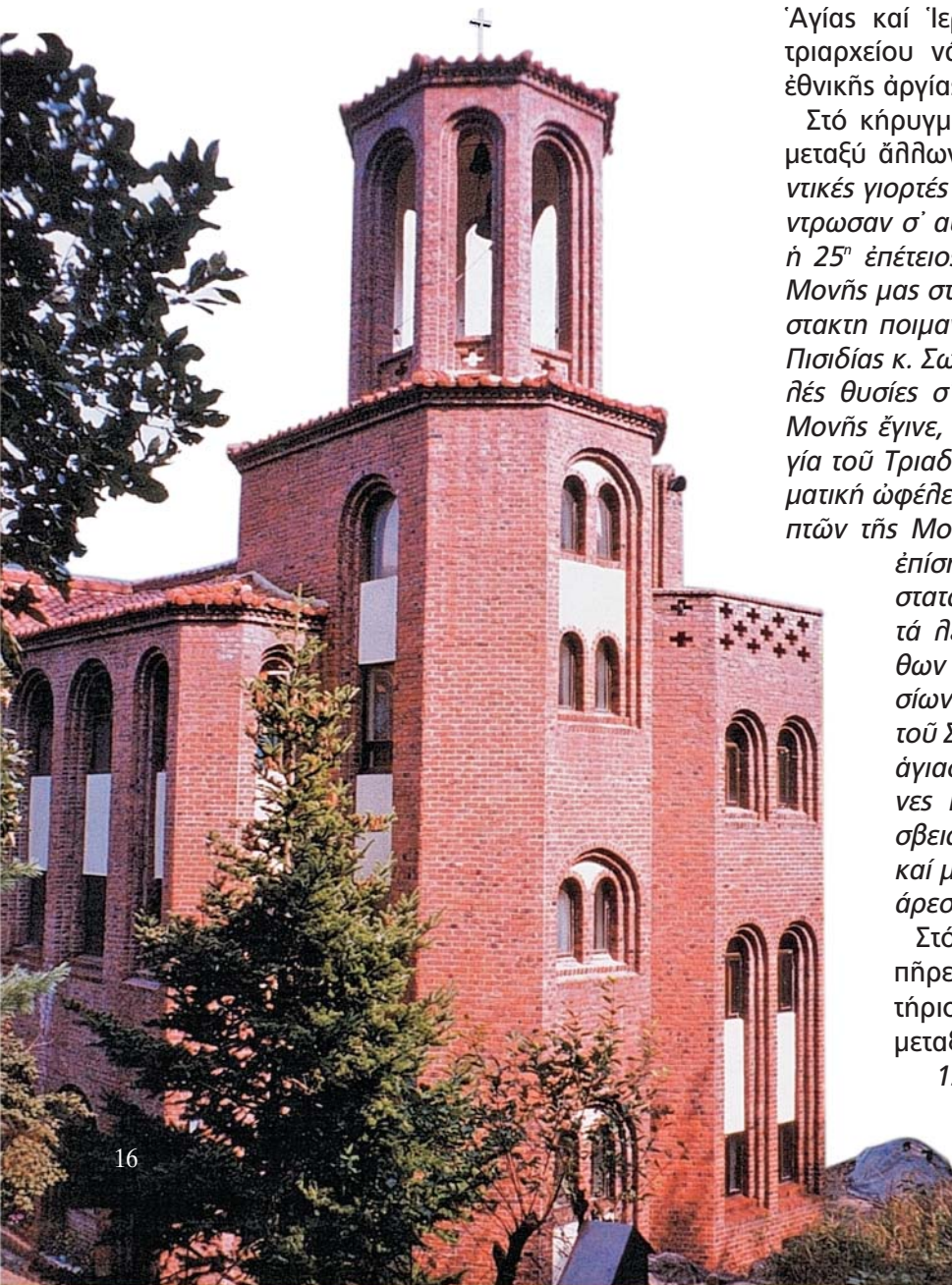
Μέ ἀρχιερατική θεία Λειτουργία στήν ὁποία προ-
εξήρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πισιδίας κ. Σωτήριος
καί συμμετείχαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορέας κ. Ἀμ-
βρόσιος, ὁ ντόπιος κληῖρος καί πλῆθος πιστῶν, ἐορ-

τάστηκε τήν Πέμπτη 3 Ὀκτωβρίου ἡ 25^η ἐπέτειος τῶν
ἐγκαινίων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως τοῦ
Σωτῆρος, καθῶς καί ἡ ἐορτή τῆς Συνάξεως τῶν Προ-
στατῶν Ἀγίων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορέας. Ὁ ἐορτα-
σμός τῆς Συνάξεως τῶν Ἐφόρων Ἀγίων τῆς ἐν Κορέᾳ
Ἐκκλησίας, σέ συνδυασμό μέ τήν ἐπέτειο τῶν ἐγκαι-
νίων τῆς Μονῆς, ἔχει καθιερωθεῖ μέ ἀπόφαση τῆς
Ἀγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πα-
τριαρχείου νά τελεῖται στίς 3 Ὀκτωβρίου, ἡμέρα
ἐθνικῆς ἀργίας στήν Κορέα.

Στό κήρυγμά του ὁ Μητροπολίτης κ. Ἀμβρόσιος
μεταξύ ἄλλων ἐπισήμανε: *«Δύο μεγάλες καί σημα-
ντικές γιορτές τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας μᾶς συγκε-
ντρώσαν σ' αὐτή τήν εὐχαριστιακή σύναξη. Πρῶτον
ἡ 25^η ἐπέτειος τῶν Ἐγκαινίων τῆς γυναικείας Ἱερᾶς
Μονῆς μας στίς 03.10.1988, πού ἡ ἀγάπη καί ἡ ἀνύ-
στακτη ποιμαντική μέριμνα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου
Πισιδίας κ. Σωτηρίου ἴδρυσε, μέ πολύ κόπο καί πολ-
λές θυσίες σ' αὐτόν ὁμορφο τόπο. Ἡ ἴδρυση τῆς
Μονῆς ἐγίνε, ἀφενός γιά τήν ἀκατάπαυστη δοξολο-
γία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί ἀφετέρου γιά τήν πνευ-
ματική ὠφέλεια τῶν Κορεατῶν καί ὄλων τῶν ἐπισκε-
πτῶν τῆς Μονῆς μας. Δεύτερον μᾶς συγκέντρωσε,*

*ἐπίσης, ἡ ἐορτή τῆς Συνάξεως τῶν 24 προ-
στατῶν Ἀγίων τῆς ἐν Κορέᾳ Ἐκκλησίας μας,
τά λείψανα τῶν ὁποίων ὡς "τιμιώτερα λί-
θων πολυτελῶν καί δοκιμώτερα ὑπέρ χρυ-
σίων", ἀποθησαυρίστηκαν μέ τήν φροντίδα
τοῦ Σεβ. κ. Σωτηρίου στό Μοναστήρι γιά τόν
ἀγιασμό μας. Γιά ὅλα τοῦ εἴμαστε εὐγνώμο-
νες καί παρακαλοῦμε τόν Θεό, διά πρε-
σβειῶν τῶν Ἀγίων Του, νά τοῦ χαρίζει ὑγεία
καί μακροπρόθεσμη γιά τή συνέχιση τῆς θε-
άρεστης διακονίας του στήν Ἐκκλησία...».*

Στό τέλος τῆς θείας Λειτουργίας, τόν λόγο
πῆρε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πισιδίας κ. Σω-
τήριος, ὁ ὁποῖος βαθύτατα συγκινημένος
μεταξύ ἄλλων εἶπε καί τά ἑξῆς: *«Ὅταν τό
1988 ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Νέας*

Ζηλανδίας καί Ἐξάρχος Κορέας κυρός Διονύσιος τέλεσε τὰ Ἐγκαίνια τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μας, τότε ἦταν παρὼν μόνο ἓνας Κορεάτης ιερέας ὁ π. Δανιήλ Νά. Ποιός θά φανταζόταν ὅτι μετά ἀπό 25 χρόνια θά ὑπῆρχαν τόσοι Κορεάτες κληρικοί καί τόσες ἐκκλησίες στήν Κορέα; Γι' αὐτό τό μεγάλο θαῦμα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρέπει νά εἶμαστε εὐγνώμονες ἐσσεί...». Μετά τήν τέλεση τῆς θ. Εὐχαριστίας, μέσα σέ ἀτμόσφαιρα πνευματικῆς χαρᾶς καί κατόνυξης, ἀκολούθησε κοινή μοναστηριακή τράπεζα.

Στίς ἐγκαταστάσεις τῆς Μονῆς, στά πλῆθια τῶν ἑορτασμῶν, διοργανώθηκε Ἐκθεση βυζαντινῶν εἰκόνων, πού ἔχει ἀποκτήσει τό Μοναστήρι ἀπό τήν ἴδρυσή του ἐκ δωρεῶν ἀπό τήν Ἑλλάδα, τή Ρωσία, τή Ρουμανία καί τήν Ἀμερική. Πρῶτοι εἶχαν τήν εὐκαιρία νά δοῦν τήν Ἐκθεση τῶν ἱερῶν εἰκόνων οἱ πιστοί πού προσῆλθαν στίς ἐκδηλώσεις τῆς 3^{ης} Ὀκτωβρίου. Ἡ Ἐκθεση παρέμεινε ἀνοικτή γιά τό κοινό ἐπί 15 ἡμέρες. Τό ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 6 Ὀκτωβρίου, μετά ἀπό πρόσκληση πού τοῦς ἀπευθύνθηκε, τήν Ἐκθεση ἐπισκέφθηκαν δεκάδες ἄνθρωποι ἀπό τῆς πέριξ τῆς Μονῆς περιοχῆς, ἀλλά καί ἀπό τή Σεούλ καί ἄλλες πόλεις, οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέρονται γιά τήν βυζαντινὴ εἰκονογραφία. Μεταξύ τῶν ἐπισκεπτῶν, ἦσαν καλλιτέχνες, ζωγράφοι, δάσκαλοι καί μαθητές τῆς βυζαντινῆς ἀγιογραφίας, καθὼς ἐπίσης καί Ρωμαιοκαθολικῆς Κορεάτισσες Μοναχές.

Στήν κεντρικὴ εἴσοδο τοῦ κτηρίου τῆς Μονῆς, ὁ ἐπισκέπτης πρωτοαντίκρυζε τή φορητὴ εἰκόνα τῶν Προστατῶν Ἀγίων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορέας, ἔργο τῆς Κορεάτισσας ἀγιογράφου κ. Τατιάνας Σό, ἀποφοίτου τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν Ἀθηνῶν. Στό ἐσωτερικὸ τῆς Μονῆς ἐκτέθηκαν οἱ ξυλόγλυπτες εἰκόνες τοῦ Κορεάτη ξυλόγλυπτη κ. Βασιλείου Γιουν, πτυχιούχου τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν τῆς Σεούλ, ὁ ὁποῖος ἐπιμελήθηκε τὴν κατασκευὴ τῶν ξυλόγλυπτων ἐκκλησιαστικῶν εἰδῶν (τέμπλα, ἐπιταφίους, προσκυντήρια κ.λπ.) τῶν 12 Ὀρθόδοξων

Οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Πισιδίας κ. Σωτήριος καί Κορέας κ. Ἀμβρόσιος κατὰ τὴ διάρκεια τῆς θείας Λειτουργίας

Ἡ ἀδελφὴ Ἀγάθη στό ψαλτήρι τῆς Μονῆς κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Ἑσπερινοῦ

καὶ παρεκκλησιῶν τῆς Κορέας. Συνεχίζοντας τὴν περιήγησή του ὁ ἐπισκέπτης, εἶχε τὴν εὐκαιρία νά θαυμάσει, ἀνεβαίνοντας τὴν ἐσωτερικὴ σκάλα πρὸς τὸν Ναό, 35 εἰκόνες τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας, τῶν Ἀγγέλων καί διαφόρων Ἀγίων, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ παλαιότερη εἶναι 56 ἐτῶν. Στόν ἐξώστη τῆς Μονῆς, ἐκτέθηκαν 10 ζωγραφικὸί πίνακες, μὲ παραστάσεις Μοναστηριῶν τοῦ Ἁγίου Ὀρους, τῶν Μετεώρων,

τοῦ Σινᾶ καί τῆς Ἀγίας Σοφίας Κων/πόλεως, τίς ὁποῖες φιλοτέχνησε στό Μοναστήρι τό ἔτος 1988 ὁ ἑρασιτέχνης ζωγράφος κ. Ἔκτωρ Γρόλλιος.

Ὁ ἐπισκέπτης τῆς ἔκθεσης, ἐπίσης, προχωρώντας πρὸς τό Ναό τῆς Μονῆς, πού βρίσκεται στόν τρίτο ὄροφο, εἶχε τήν εὐκαιρία νά δεῖ πάνω ἀπό τήν ξυλό-γλυπτη θύρα του, τήν ψηφιδωτή παράσταση τῆς Τατιάνας Σό μέ τόν Κύριο εὐλογοῦντα. Μέ θαυμασμό ἀντίκριζαν οἱ ἐπισκέπτες τό ἐσωτερικό τοῦ Ναοῦ τῆς Μονῆς, τό ὁποῖο ἀγιογραφήθηκε ἀπό τόν κ. Σῶζο Γιαννοῦδη, Εἰδικό Ἐπιστήμονα τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος προσφέρθηκε ἐθελοντικά τό ἔτος 1997, μέ ὁμάδα μαθητῶν του ἀγιογράφων καί ἐπιτέλεσε τό μνημειῶδες αὐτό ἔργο. Ἀξίζει νά ἀναφερθεῖ ὅτι ὁ κ. Γιαννοῦδης, συνεπικουρούμενος ἀπό μαθητές του, ἀγιογράφησε καί ἀλλοῦς 9 ναοῦς καί παρεκκλήσια στήν Κορέα.

Τοῦς ἐπισκέπτες τῆς ἔκθεσης ξεναγοῦσε ἡ Κορε-

Ἡ εἰκόνα τῶν 24 Ἀγίων Προστατῶν τῆς ἐν Κορέᾳ Ἐκκλησίας

άτισσα μοναχή ἀδελφή Ἀγάθη, ἡ ὁποία ἀσχολεῖται μέ τό ἔργο τῆς βυζαντινῆς ἀγιογραφίας. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πισιδίας κ. Σωτήριος ἔκανε σύντομη παρουσίαση καί ἐρμηνεία τῶν νοημάτων τῶν βυζαντινῶν εἰκόνων, μέ σκοπό τήν καλύτερη κατανόηση τῶν συμβολισμῶν τους. Θά πρέπει νά ὑπογραμμίζουμε τό ἐνδιαφέρον μέ τό ὁποῖο ἀκόμη καί οἱ μὴ Ὀρθόδοξοι ἐπισκέπτες παρατηροῦσαν τίς ἱερές εἰκόνες. Μέ πολὺ ἐνδιαφέρον ρωτοῦσαν προκειμένου νά ἔχουν περισσότερες πληροφορίες καί λεπτομέρειες, φωτογράφιζαν ἐπί μέρους θέματα τῶν εἰκόνων, ἐνῶ κάποιοι ἐνδιαφέρθηκαν γιά τό πότε θά ξαναγίνει παρόμοια ἔκθεση στό μέλλον. Στό προαύλιο τῆς Μονῆς, ὅλοι οἱ ἐπισκέπτες τῆς ἔκθεσης, εἶχαν τήν εὐκαιρία νά ἀπολαύσουν τήν παραδοσιακή μωσασπηριακή φιλοξενία.

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κορέας

**시간과 공간속 조화한 특별한 만남
비잔틴 성화 (eikón, 聖畫, icon) &
비잔틴 조각품 전시회**

찾아오시는 길

주소: 경기도 가평군 성원 북수정면로 477-821
한국 정교회 구세주 변모 수도원
TEL: 031 - 584 - 2082

모시는 글

한국 정교회 구세주 변모 수도원 속성 25주년을 맞이하여, 한국, 그리스, 미국, 루마니아 등에서 그려진 성화들과 비잔틴 조각품을 전시합니다. 아울러 구세주 변모 수도원 성당 안에 그려진 벽화의 성당 내부의 아름다움 비잔틴 조각 작품들도 감상하실 수 있습니다.
조용한 자리에서부터 장식하시어 차담할 빛에 주시기 바랍니다.

날짜: 2013년 10월 6일
시간: 15:00
장소: 한국 정교회 구세주 변모 수도원

주소: 경기도 가평군 성원 북수정면로 477-821
한국 정교회 구세주 변모 수도원
전화번호: 031-584-2082 / 020시-041 / 031-584-2082 / 031-584-2082

Ἡ ἀφίσα τῆς ἀναγγελίας τῆς ἔκθεσης

Ἑρώτηση:

Εἶναι δυνατόν νά γίνεται μέ ἀναβαπτισμό κάποιος πού ἀρνήθηκε τήν πίστη του δεκτός στήν Ἐκκλησία ἢ ἕνας καθηρημένος κληρικός στήν ἱερωσύνη;

Ἀπάντηση:

Στό προηγούμενο σημείωμα εἶδαμε ὅτι δέν ἐπιτρέπεται κάποιος νά δέχεται «τό κατά ἀλήθειαν βάπτισμα» δύο φορές· καί μόνο ὅταν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ἐάν ἕνα νήπιο ἔχει πράγματι βαπτισθεῖ, τότε τό βαπτίζουμε ἐξ ὑπαρχῆς.

Αὐτή ἡ ἀπαγόρευση ἐκτός ἀπό ἐκεῖνα πού ἀναφέρθησαν ἐκεῖ ἔχει καί ἄλλες παραμέτρους καί προεκτάσεις καί μᾶς ὀδηγεῖ καί σέ ἄλλα μέτρα. Ἔτσι δέν εἶναι δυνατόν νά γίνει δεκτός πάλι στήν Ἐκκλησία μέ βάπτισμα ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀρνήθηκε τήν πίστη του ἢ ἐγίνε αἰρετικός καί ἐπανῆλθε στήν Ὁρθοδοξία. Καί τοῦτο «ἐπειδή καί μένει τό πρῶτον βάπτισμα, ὅτι τά χαρίσματα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀμεταμέλητα» («Πηδάλιον», σελ. 57, ὑποσ.).

Καί προσθέτει ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης: «Καθαρίζεται δέ τις ἀπό τόν μολυσμόν τῆς αἰρέσεως, μέ τόν ἀναθεματισμόν τῆς αὐτῆς αἰρέσεως, μέ μετάνοιαν ἀξιόλογον, μέ τήν διάταξιν τῶν Ἱλαστικῶν εὐχῶν τοῦ Πατριάρχου Μεθοδίου, τās ὁποίας ἡ Ἐκκλησία ἀναγινώσκει εἰς τούς ἀρνησάμενους, καί τελευταῖον μέ

τήν σφραγίδα τοῦ ἁγίου Μύρου. Ὑστερον δέ ἀπό τήν πρέπουσαν δοκιμασίαν, καί Κανόνα τόν διορισθέντα παρά τοῦ πνευματικοῦ πατρός, καί μέ τό σῶμα καί αἷμα τοῦ Κυρίου, "Τό αἷμα γάρ φησί τοῦ Χριστοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπό πάσης ἁμαρτίας" (ἀ΄. Ἐπιστ. Ἰωάννου ἀ΄.)» (ὄπ. παρ., σελ. 58, ὑποσ.).

Συναφῶς πρὸς αὐτά «καί ὁ ἡ΄ τῆς ἐν Καρθαγένῃ δέν συχωρεῖ νά ἀναβαπτίζωνται οἱ καθαιρεθέντες κληρικοί διά ἐγκλήματα (κωλητικά τῆς ἱερωσύνης), καί οὕτω πάλιν νά προβιβάζωνται εἰς ἱερωσύνης βαθμόν» (ὄπ. παρ., σελ. 57-58, ὑποσ.).

Ἐπομένως καί στίς περιπτώσεις αὐτές ἰσχύει ἡ ἀπαγόρευση τοῦ ἀναβαπτισμοῦ καί δέν γίνεται δεκτός στήν Ἐκκλησία μέ βάπτισμα ἐκεῖνος πού ἀρνήθηκε τήν πίστη του, τήν ὀρθόδοξη, ὅπως δέν γίνεται δεκτός μέ βάπτισμα πάλι στήν ἱερατική τάξη ἐκεῖνος ὁ κληρικός πού καθαιρέθηκε, ἀλλῆ ἀκολουθεῖται ἡ κανονική διαδικασία ἀποκαταστάσεώς του, ἐφ' ὅσον βέβαια δέν συντρέχουν ἄλλοι λόγοι - κωλύματα τῆς ἱερωσύνης.

Παν. Ἰ. Μπούμης

Ἡ ἱεραποστολή στό Μαλάουι

«Ὡς ἐμεγαλύνθη τά ἔργα σου Κύριε...»

Λιτανεία στὸν Ἱερό Ναό τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου στό Blantyre

Κάθε ἱεραποστολική προσπάθεια ἔχει ὡς κύριο καί πρωταρχικό μέλημά της τόν εὐαγγελισμό, τόν ἐξ-αγιασμό καί τελικά τή συμμετοχή στή σωτηρία τῶν ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων· τήν ἐνσωμάτωσή τους στή Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ὅσοι διακονοῦμε τό θεοπρόστακτο ἔργο τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου στά ἔθνη, γνωρίζουμε ὅτι χωρίς τή βοήθεια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ἀγῶνας μας εἶναι ἀδύνατον νά προχωρήσει καί νά εὐδοωθεί. Ὁ Κύριος μᾶς ὑπενθυμίζει σέ κάθε μας

ἀδύναμο βῆμα: «Χωρίς ἐμοῦ οὐ δύνασθαι ποιεῖν οὐδέν» (Ἰω. 15, 5).

Στό Μαλάουι οἱ ἐντατικές κατηχήσεις τῶν ντόπιων κατοίκων καί οἱ ὁμαδικές τους βαπτίσεις, ξεκίνησαν περί τά μέσα τῆς περασμένης δεκαετίας. Ἡ τοπική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι νεόφυτη, γι' αὐτόν ἀκριβῶς τόν λόγον, ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό τίς δραστικές προσευχές καί τό ἐνδιαφέρον ὄλων τῶν ἀδελφῶν μας πιστῶν, ὥστε μέ τή βοήθεια τοῦ Κυρίου καί τόν φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νά ἐδραιωθεῖ, νά

Όμαδικές βαπτίσεις στις όχθες λίμνης

Διανομή τροφίμων στην ύπαιθρο

ἀναπτυχθεί και νά καρποφορήσει τό ἔργο τῆς ἱεραποστολῆς. Οἱ δραστηριότητές μας, πάντοτε ὑπό τό ἐνδιαφέρον, τήν ἐμπνευσμένη καθοδήγηση καί τίς πατρικές εὐλογίες καί συμβουλές τοῦ Ἐπισκόπου μας, Σεβ. Μητροπολίτη Ζάμπιας καί Μαλάουι κ. Ἰωακείμ, ἔχουν ἐντατικοποιηθεῖ καί προχωροῦν μέ γοργούς ρυθμούς.

Πάντα τά εἶδη

Τό φῶς τῆς ἁγίας Ὁρθόδοξης πίστεως στόν τόπο μας κρατοῦσε ἀναμμένο, γιά περισσότερα ἀπό εἴκοσι χρόνια, ὁ ταπεινός καί ἀθόρυβος ἐργάτης τῆς Ἐκκλησίας π. Ἀντώνιος Πράπας, πού διακονοῦσε τά ἱερά Μυστήρια στά μέλη τῆς Ἑλληνικῆς κοινότητας. Μετά ἀπό συντονισμένες, ἐντατικές καί ἐπίπονες ἐνέργειες, διάρκειας περίπου τεσσάρων ἐτῶν, ἐπιτεύχθηκε τό ἔτος 2010 ἡ νομική κατοχύρωση τοῦ καταστατικοῦ λειτουργίας μας ἀπό τίς κρατικές ὑπηρεσίες καί ἡ διασφάλιση κάθε περιουσιακοῦ μας στοιχείου, κάτω ἀπό τή σκέπη τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς.

Ἔχοντας ὡς σκοπό μας τήν καλύτερη καί ἀποδοτικότερη διοργάνωση τῆς προσπάθειάς μας, ἀπό τίς πρῶτες μας σκέψεις ἦταν ἡ λειτουργία μικρῆς τυπογραφικῆς μονάδας καί ἐνός μεταφραστικοῦ κέντρου. Τό ἐγχείρημα αὐτό πραγματοποιεῖται ἐπιτυχῶς καί σήμερα τό συγκρότημα ἐδρεύει στό Blantyre. Ἀπασχολοῦνται σέ καθημερινή ἐργασία ἔμπειροι τεχνίτες καί μεταφραστές τῆς ἀγγλικῆς γλώσσας, καθὼς καί τῆς ἐπίσημης ντόπιας διαλέκτου πού εἶναι τά Τσιτσέονα. Ἦδη ἔχουμε μεταφρασεῖ καί ἐκτυπωθεῖ τό εὐχολόγιο, ἓνα μεγάλο μέρος τῶν Μηναίων, καί διάφορα ἄλλα λειτουργικά βιβλία. Ἐβδομαδιαία μεταφράζονται δύο ἐκκλησιαστικά ἔντυπα, τά ὁποῖα διανέμονται στοὺς ἐπικώριους συνεργάτες τῶν ἐνοριῶν μας, προκειμένου νά διευκολυνθεῖ τό ἔργο τῆς κατήχησης.

Στήν πρωτεύουσα Λιλόγκε, στήν συμπρωτεύουσα Μπλαντάιερ, στήν πρῶνη πρωτεύουσα Ζόμπα, ἀλλὰ καί στήν ὑπόλοιπη περιφέρεια ὑπάρχουν 25 κοινότητες - ἐνορίες Ὁρθοδόξων πιστῶν. Στίς προαναφερθεῖσες περιοχές προβλέπεται ἡ δημιουργία ἱεραπο-

στολικών κέντρων, τά όποια θά συντονίζουν όλες τίς έκκλησιαστικές - ιεραποστολικές μας δραστηριότητες. Από τίς ένορίες μας οί 13 έχουν ευπρεπείς χτιστούς ναούς, έκ τών όποίων άλλοι εΐναι όλοκληρωμένοι καί άλλοι ήμιτελείς.

Τό ποιμαντικό έργο διακονείται από ιερείς οί όποιοι διακρίνονται γιά τήν πίστη καί τόν ιεραποστολικό τους ζήλο. Έκ τών ντόπιων κληρικών μας ό π. Νεκτάριος εΐναι ή πρώτη χειροτονία. Προσκληθήκε στην Έρωσύνη από τόν νυν Πατριάρχη Άλεξανδρείας καί πάσης Άφρικής κ. Θεόδωρο Β΄, στον όποιο ως Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε τότε ανήκε έκκλησιαστικά τό Μαλάουι. Στη συνέχεια ακολούθησαν οί χειροτονίες τών π. Νικοδήμου, π. Σωφρονίου, π. Πέτρου, π. Ίεζεκίηλ καί π.

Άντωνίου. Υπάρχει πρόβλεψη καί σχεδιασμός γιά τή φοίτηση έπιλεγμένων νέων μας σέ έκκλησιαστικές σχολές. Μέσα στό έπόμενο έτος ελπίζουμε ότι οί Άρσένιος καί Τιμόθεος θά φοιτήσουν στην Πατριαρχική Σχολή «Μέγας Άθανάσιος» στην Άλεξάνδρεια, ενώ οί Κωνσταντίνος, Συμεών, Γρηγόριος καί Βασίλειος στην Όρθόδοξη Πατριαρχική Έκκλησιαστική Σχολή της Κένυας «Άρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ΄».

Τό κήρυγμά μας απευθύνεται σέ ανθρώπους πού στεροϋνται τά πλέον βασικά καί απολύτως αναγκαία αγαθά της ζωής. Παράλληλα μέ τό κατηχητικό καί ποιμαντικό έργο, προχωρήσαμε σέ όλες τίς απαραίτητες κινήσεις, πού θά μās επέτρεπαν νά συστηματοποιήσουμε καί νά διευκολύνουμε τό φιλιανθρωπικό καί κοινωνικό μας έργο. Εΐναι αυτονόητο ότι τό ενδιαφέρον μας έπρεπε νά στραφεί καί πρós τήν κατεύθυνση της δημιουργίας όρισμένων υποδομών. Προχωρήσαμε, λοιπόν, στην άνοικοδόμηση καί λειτουργία ενός άλευρόμυλου γιά καθαρά φιλιανθρωπικούς λόγους. Άιέθουμε μεγάλες ποσότητες καλαμποκιού τίς όποιες μοιράζουμε στίς ένορίες μας, έξασφαλίζοντας στους πτωχούς άδελφούς μας τό βασικό στοιχείο της διατροφής τους.

Ίερείς καί μικρά παιδιά σέ σχολείο της Έραποστολής

Σχεδόν σέ όλες τίς εγκαταστάσεις τών ένοριών μας υπάρχουν γεωτρήσεις, γιά τήν άντληση καί διάθεση καθαρού πόσιμου ύδατος. Επίσης, σέ τέσσερις ένορίες μας υπάρχουν ισάριθμα άναγνωστήρια - βιβλιοθήκες καί τρία μικρά ιατρεία. Παραπλεύρως από τό Ναό της Άγίας Άναστασίας της Φαρμακολυτρίας στην περιοχή Μιλέπα, τό οΐκημα τό όποιο κτίσθηκε μέ δικά μας έξοδα, λειτουργείται από τίς κρατικές υπηρεσίες υγείας, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση της ιεραποστολής καί κλημάκια γιατρών έξυπηρετούν τούς άσθενείς μέ έπισκέψεις πού πραγματοποιούν δύο φορές τόν μήνα.

Υπό τήν ευθύνη της ιεραποστολής λειτουργούν τέσσερα Νηπιαγωγεία, στα όποια σιτίζονται καθημερινά 300 μικρά παιδιά. Στην ένορία της Άναστάσεως του Κυρίου υπάρχει ένα Δημοτικό σχολείο, ενώ στην ένορία τών Άρχαγγέλων ένα Γυμνάσιο. Η παιδεία στα εκπαιδευτικά μας ιδρύματα, παρέχεται έντελώς δωρεάν από τήν τοπική Όρθόδοξη Έκκλησία.

Οί προσπάθειές μας, όπως άλλωστε καί οί αντίστοιχες πού καταβάλλονται σέ κάθε τόπο ιεραποστολικού άνοιγματος της Έκκλησίας, αντιμετώπισαν καί αντιμετωπίζουν πλήθος μικρών καί μεγαλύτερων προβλημάτων. Τό μεγαλύτερο πρόβλημά μας εΐναι οί

Γεώτρηση τήν όποία επιμελήθηκε ή Έκκλησία

Προσφορά ειδών πού έφτασαν μέ κοντέινερ από τήν Έλλάδα

έλληΐψεις τών ανάγκαιών καί αυτονόητων αγαθών από τήν καθημερινότητα τών άδελφών μας. Οί ανάγκες τους σέ κάποιες περιπτώσεις, κυριολεκτικά, άγγίζουσι τήν ίδια τήν επιβίωσή τους. Καθημερινά βρισκόμαστε δίπλα τους είτε μέ τή διανομή συσσιτί-

ου, τροφών καί ειδών πρώτης ανάγκης, είτε πληρώνοντας τά νοσήλεια ένδεών άσθενών, τά δίδακτρα άπορων μαθητών καί τήν επισκευή τών ταπεινών κατοικιών τους όταν αυτές τακτικά διαλύονται από φυσικές καταστροφές κ.λπ.

Τακτικά επισκεπτόμαστε φυλακισμένους καί φορείς τής άσθένειας του AIDS, πού δυστυχώς είναι ιδιαίτερα διαδεδομένο καί μαστίζει άνελήεντα τήν Άφρικανική Ήπειρο. Δύο φορές έως τώρα, είχαμε τήν ευλογία νά διανέμουμε αγαθά, τά όποια έφτασαν μέ άποστολές κοντέινερ. Ήταν, πραγματικά, ένα πανηγύρι χαρής καί ανακούφισης ή προσφορά τών ειδών πού μς έστειλε ή άγάπη κάποιων ανθρώπων από τήν Έλλάδα.

Είναι όντως πολύ δύσκολο νά περιγράψει κανείς αναλυτικά τίς ανάγκες μας. Νά παρουσιάσει τίς λεπτομέρειες καί τό μέγεθος του έπιτελούμενου έργου στίς χώρες τής ιεραποστολής. Οί έμπειρίες μας πολύτιμες, διδακτικές καί αναγκατάστατες. Δέν λείπουν, ασφαλώς, οί άπογοητεύσεις, οί δοκιμασίες καί οί πειρασμοί, αλλά ή έμπιστοσύνη μας στο έργο τής πρόνοιας του Θεού, μς στερεώνει καί μς δίδει τή δύναμη νά συνεχίσουμε τόν καλό άγώνα τής σποράς του Λόγου. Ένισχύστε μας μέ τίς προσευχές, τή σκέψη καί τό ένδιαφέρον σας. Άς ευχηθούμε ό Κύριος νά φωτίσει τίς καρδιές όλων τών ανθρώπων τής γής, ώστε νά Τόν γνωρίσουν, νά πιστεύσουν σ' Αυτόν καί νά κοινωνήσουν του άπολυτρωτικού μυστηρίου τής Άναστάσεως Του. Άμήν!

Άπό τό Ίεραποστολικό Κλημάκιο του Μαθαίου

Χρονικό δραστηριοτήτων τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν

Τό τριήμερο ἀπό 9 ἕως 11 Ὀκτωβρίου ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν κ. Παντελεήμων, πραγματοποίησε ποιμαντική ἐπίσκεψη στήν πόλη Dolisie, ὅπου βρίσκονται ἡ ἐνορία τῆς Ἁγίας Εἰρήνης, τά ἐκπαιδευτήρια «Φῶς Ἐθνῶν» (δημοτικό, γυμνάσιο καί λύκειο), τό ὄρφανοτροφεῖο «Ἅγιος Εὐστάθιος» καί ἡ ὑπό ἀνέγερση Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Κατά τή διάρκεια τῆς ἐπισκέψεώς του, δόθηκε ἡ εὐκαιρία τῆς συνεργασίας μέ τή Διευθύντρια τοῦ Ὀρφανοτροφείου κ. Δωροθέα Samba, καθώς καί μέ τοὺς ἐπιτρόπους τῆς ἐνορίας τῆς Ἁγίας Εἰρήνης. Πολύωρη ἀποδοτική συνεργασία εἶχε καί μέ τόν Διευθυντή τῶν σχολείων τῆς Ἐπισκοπῆς

κ. Ἰωάννη Claude Tchilibou, καθώς καί τό διδακτικό προσωπικό, πάνω σέ θέματα πού ἀφοροῦν στήν εὐρυθμῆ καί ἀποδοτικότερη λειτουργία τῶν ἐκπαιδευτηρίων. Ἐπισκέφθηκε, ἐπίσης, τόν χώρο ὅπου ἀνεγείρεται τό Μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καί ἀσχολήθηκε μέ τόν καλύτερο συντονισμό τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν.

*Ἁγιασμός στά ἐκπαιδευτήρια
«Φῶς Ἐθνῶν»*

Προσφορά σχολικών ειδών στα παιδιά του Dolisie

θέματα που αφορούν στην οργάνωση του ποιμαντικού καί φιλανθρωπικού έργου. Αποφασίσθηκε η αναδιοργάνωση των κατηχητικών σχολείων όλων των βαθμίδων, η σύσταση κύκλων μελέτης της Άγιας Γραφής για ενήλικες καί η έντατικοποίηση της ποιμαντικής των κατηχουμένων, των μελληονύμφων, των ασθενών, των φυλακισμένων, καθώς καί όλων των ανθρώπων που διαβιούν μόνοι καί έγκαταλειμμένοι. Συζητήθηκαν, επίσης, θέματα διοικητικής φύσεως. Τό μεσημέρι ό Θεοφιλέστατος γευματίσε από κοινού μέ τούς ιερείς, στους οποίους πρόσφερε από μία Άγια Γραφή στη γαλλική γλώσσα καί ένα μικρό αναμνηστικό δώρο.

Τίς ημέρες της παραμονής του στην πόλη ό Έπίσκοπος, είχε τή χαρά της συναναστροφής καί επικοινωνίας μέ τά μικρά παιδιά που περιθάληπονται στό Όρφανοτροφείο, στα όποια πρόσφερε σχολικά είδη καί παιχνίδια. Συζήτησε μαζί τους καί αναφέρθηκε σε θέματα σχετικά μέ τήν Όρθόδοξη πίστη καί παράδοση της Έκκλησίας. Τήν Παρασκευή 11 Όκτωβρίου τέλεσε τόν Άγιασμό της έναρξης του νέου σχολικού έτους των εκπαιδευτηρίων «Φώς Έθνών».

Άπευθυνόμενος στους μαθητές υπογράμμισε τήν άξια της μόρφωσης καί της πνευματικής προόδου, μέ έπίκεντρο τήν Χριστοκεντρική άγωγή, ενώ δέν παρέλειψε νά μεταφέρει τίς ευχές του Πατριάρχη Άλεξανδρείας καί πάσης Άφρικής κ. Θεοδώρου Β΄, προς τούς διδασκόμενους καί τούς διδάσκοντες.

Τήν Πέμπτη 24 Όκτωβρίου πραγματοποιήθηκε στό Έπισκοπέιο του Pointe - Noire ιερατική σύναξη όλων των κληρικών εφημερίων της Έιρας Έπισκοπής, στην όποία συζητήθηκαν

Μέ τήν άρμόζουσα ιεροπρέπεια καί κατάνυξη, έορτάστηκε στόν πανηγυρίζοντα Καθεδρικό Ναό του Pointe - Noire, η μνήμη του άγιου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου του Μυροβλήτου. Τήν παραμονή της έορτής τελέσθηκε άρχιερατικός Έσπερινός, ενώ στη θεία Λειτουργία της έορτής,

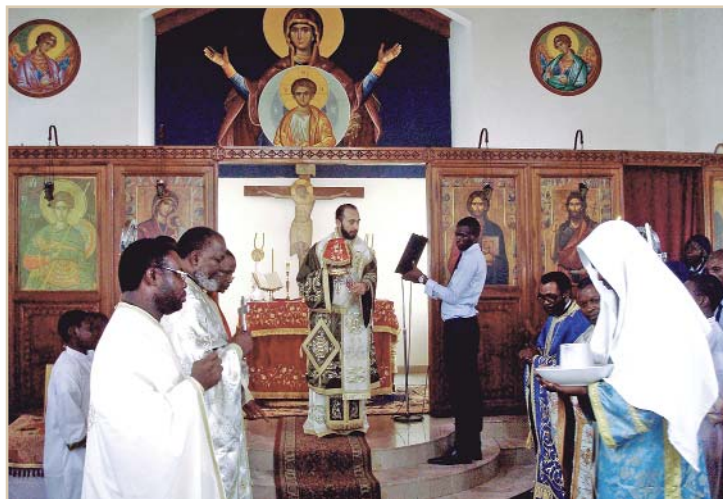

Ίερατική σύναξη των εφημερίων της Έπισκοπής

ὁ Θεοφιλέστατος χειροτόνησε εἰς Διάκονο τὸν π. Παῦλο Διαφουκα, Διευθυντὴ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐπισκοπῆς «Ἡ φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας». Ὁ αἰδ. πατὴρ Παῦλος Διαφουκα εἶναι ἔγγαμος 41 ἐτῶν, θά διακονεῖ στὸν Καθεδρικό Ναό τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ἐνῶ θά συνεχίσει νά ἀσκεῖ τὰ καθήκοντα τοῦ Διευθυντῆ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

Ἄπευθυνόμενος στὸν π. Παῦλο, τοῦ ἐπισήμανε τὴ σημασία καὶ τὸ μέγεθος τῆς εὐθύνης τὴν ὁποία ἀναλαμβάνει, εἰσερχόμενος στὶς τάξεις τοῦ ἱεροῦ κλήρου. Μετέφερε, ἀκόμη, τὶς πατρικὲς εὐχὲς καὶ εὐλογίες τοῦ Μακαριωτάτου κ. Θεοδώρου, μὲ τὴν κανονικὴ ἄδεια καὶ ἔγκριση τοῦ ὁποίου ἔγινε ἡ χειροτονία, ὅπως ὀρίζει ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξη τῶν πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων.

Ἀπὸ τὴν Τετάρτη 20 ἕως τὴν Παρασκευὴ 22 Νοεμβρίου, ὁ Θεοφιλέστατος, ἐπισκέφθηκε τὴν Ὁρθόδοξη Κοινότητα τῆς πόλεως Impfondo, πού βρίσκεται στό Β. Κονγκό. Οἱ ἰατρικὲς ἀνάγκες

Ἡ χειροτονία τοῦ π. Παύλου στὸν Καθεδρικό Ναό τοῦ Pointe - Noire

τῶν ἰθαγενῶν Ὁρθοδόξων ἐξυπηρετοῦνται σέ ἐνοικιαζόμενο οἶκημα. Στὴ θεία Λειτουργία τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, συμπροσευχήθηκε μὲ τοὺς πιστοὺς πού ἀνήκουν στὶς φυλὲς τῶν Πυγμαίων καὶ Μαντού, στοὺς ὁποίους καὶ κήρυξε τὸ θεῖο λόγο. Ἀκολούθως εἶχε τὴ χαρὰ τῆς ἐπικοινωνίας μὲ τοὺς γηγενεῖς, πού τοῦ ἐξέφρασαν διὰ τοῦ υπέργνηρου ἀρχηγοῦ τῆς φυλῆς τῶν Πυγμαίων τὰ φιλόξενα αἰσθήματά τους. Λίγο ἀργότερα κατευθύνθηκε στό βάθος τοῦ τροπικοῦ δάσους, προκειμένου νά ἐπισκεφθεῖ τὸ μοναδικὸ σχολεῖο (ξύλινη καλύβα), ὅπου μοίρασε στοὺς μαθητὲς χρήσιμη γραφικὴ ὕλη.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας, σέ κεντρικὸ σημεῖο τῆς πόλης, ἔθεσε τὸν θεμέλιο λίθο τοῦ Ναοῦ πού θά τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τῶν Τιμίου Προδρόμου καὶ Ἁγίου Νικολαίου. Τὰ ἔξοδα τῆς ἀνέγερσος τοῦ νέου Ναοῦ ἔχει ἀναλάβει εὐσεβῆς χριστιανὴ διὰ τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Συνδέσμου Θεσσαλονίκης «Ἅγιος Κοσμάς ὁ

Μέ τοὺς μικροὺς μαθητὲς τῶν φυλῶν τῶν Πυγμαίων καὶ Μαντού

Θεμελίωση του Ναού των Τιμίου Προδρόμου
καί Ἁγίου Νικολάου

Αἰτωλός». Ὁ Ναός εἶναι ὁ πρῶτος Ὁρθόδοξος ναός πού ἀνεγείρεται στό βορρά τῆς μεγάλης χώρας τοῦ Κονγκό. Θά ἀποτελέσει κέντρο τῶν ιεραποστολικῶν ἐξορμήσεων, μέ κεντρικό σκοπό τήν περαιτέρω διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου στήν εὐρύτερη περιοχή, ἕως τά σύνορα τοῦ Καμερούν καί τῆς Κεντροαφρικανικῆς Δημοκρατίας.

Πρὶν ἀπό τήν ὀλοκλήρωση τῆς τελείας τοῦ Ἁγιασμοῦ, ὁ Θεοφιλέστατος κ. Παντελεήμων μίλησε γιά τή σπουδαιότητα τοῦ θρησκευτικοῦ γεγονότος καί ἀναφέρθηκε στους βίους τῶν ἁγίων ἐφόρων τοῦ Ναοῦ. Δέν παρέλειψε νά εὐχαριστήσῃ τή δωρήτρια, πού ἀνέλαβε μέ αἰσθήματα γνήσιας χριστιανικῆς ἀγάπης καί ἀδελφικῆς ἀλληλεγγύης πρὸς τοὺς Ἀφρικανούς Ὁρθόδοξους πιστοὺς, τά ἔξοδα τῆς ἀνοικοδόμησῃς τοῦ Ναοῦ. Τὴν ἐπομένη ἡμέρα εἶχε πολὺωρη καί ἀποδοτικὴ συνεργασία μέ τὸν αἰδ. π. Σέργιο Mabelemo, ἐφημέριο τῆς συγκεκριμένης ἐκκλησιαστικῆς Κοινότητας, τὸν πρόεδρο τῆς Ἐνο-

ριακῆς Ἐπιτροπῆς καί τοὺς λοιποὺς ἄξιους συνεργάτες τοῦ ιεραποστολικοῦ ἔργου.

Τὴν Κυριακὴ 24 Νοεμβρίου τέλεισε τὴ θεία Λειτουργία καί κήρυξε στὸν Ἱερό Ναό τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Μπραζαβίλ. Τὸν Ἐπίσκοπο προσφώνησε ὁ σύμβουλος τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τοῦ Κονγκό καί Πρόεδρος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς κ. Σεραφεὶμ Bhalat, ἐκφράζοντας τὰ αἰσθήματα τῶν πιστῶν γιά τό ἔργο πού ἐπιτελεῖ ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Μέ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπλήρωσης εικοσαετοῦς ιερατικῆς διακονίας τοῦ π. Bernard Diafouka, ὁ Θεοφιλέστατος τοῦ πρόσφερε ἕναν ἐπιστήθιο σταυρό, ὡς ἐλάχιστο δεῖγμα τῆς εὐαρέ-

σκείας καί ἀναγνώρισης τῆς προσφορᾶς του. Κατὰ τὴν παραμονή του στήν πόλη εἶχε συνεργασία μέ τὰ μέλη τῆς Ἐκκλ. Ἐπιτροπῆς καί συναντήσεις μέ τοὺς νέους κατὰ τὴ διάρκεια ἐόρτιας σύναξης τῶν ἐνοριτῶν.

Ἀπό τὴν Ἱερά Ἐπισκοπὴ Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν

Θεία Λειτουργία στό Ναό τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Μπραζαβίλ

✝ Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ π. Εἰρηναῖος Magimbi

«Ὡσπερ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ σου λειτουργῶν αὐτὸν κατέστησας, οὕτω καὶ ἐν τῷ οὐρανίῳ σου θυσιαστηρίῳ ἀνάδειξον, Κύριε»

Πλήρης ἡμερῶν μεταφυτεύθηκε στή Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ὁ ὑπερεκατονταετής Οὐγκαντέζος ἱερέας π. Εἰρηναῖος Magimbi. Ὁ π. Εἰρηναῖος ὑπῆρξε ἀπὸ τοὺς πρῶτους Ἀφρικανοὺς ἱερεῖς πού πάλησαν καὶ ἐργάσθηκαν γιὰ τὴν ἐδραίωση τῆς Ὁρθοδοξίας στὸν τόπο του, ποτίζοντας τὸ δένδρο τῆς πίστεως μὲ τὸν τίμιο ἰδρώτα τῶν ἱεραποστολικῶν του ἀγώνων. Ὁ πρῶτος ἐλληνομαθῆς ἱερέας τῆς Οὐγκάντας, λιάτρευε καὶ θαύμαζε τὴν ἱστορία τῆς Ἑλλάδας, γιὰ τὴν ὁποία μιλοῦσε πάντοτε μὲ λόγους ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ.

Πάμπτωχος ὑλικῶν ἀγαθῶν, ἀπλοϊκός, προση-

νῆς, πάντοτε διδασκτικός καὶ μέ βαθύτατη πίστη, ὁ Νέστορας αὐτὸς τῆς Ὁρθοδοξίας στή «μαύρη» Ἥπειρο, κατοικοῦσε μέχρι τὸ τέλος τῆς ζωῆς του σὲ ἓνα ταπεινὸ σπίτι, ἀναπαυόμενος στή στοργικὴ ἀγκαλιά τῆς φροντίδας τῶν κατὰ σάρκα καὶ πνεῦμα παιδιῶν του. Κάθε φορά πού κάποιος ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τὸν ἐπισκεπτόταν, ἐξέφραζε τὶς εὐχαριστίες του γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἔμπρακτη ἀγάπη τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς δοκιμαζόμενους συμπατριῶτες του.

Κληρὸς καὶ λαὸς μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Σεβ. Μητροπολίτη κ. Ἰωάν, συνοδεύουν στὴν τελευταία του κατοικία τὸν π. Εἰρηναῖο

Ἡ ἐξόδιος Ἀκολουθία τοῦ π. Εἰρηναίου ἐψάλλη στὸν Ἱερό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου στή Ναμουγκόνα προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Καμπάλλας καὶ πάσης Οὐγκάντας κ. Ἰωάν, μὲ τὴ συμμετοχὴ τοῦ τοπικοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ πλήθους πιστῶν. Ὁ ἐνταφιασμός τοῦ λειψάνου του ἔγινε στό Κοιμητήριο τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Εὐχομαστε ὁ Κύριος τοῦ θανάτου καὶ τῆς ζωῆς, νά ἀναπαύσει τὴ μακαρία ψυχὴ του μετὰ τῶν ἁλλων ἁγιασμένων ἱεραποστόλων Του!

Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη του!

*Ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητροπόλιν Καμπάλλας
καὶ πάσης Οὐγκάντας*

«τῶν δέ μαθητῶν καθὼς ἔκαστος ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια΄ 29)

Ἀπὸ 1-07-2013 ἕως 30-09-2013 προσφέρθησαν στὸ Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὰ παρακάτω χρηματικά ποσά γιὰ τὸ Ἱεραποστολικὸ ἔργο ἀπὸ τοὺς:

Konstantoulakis Mary 14,17 • Trizis Constantin 150 • Tzafopoulos Nicholas 74,59 • Vlachos M. 70,84 • Vozaites Thalia 373 • Ἀθανασίου Γλυκερία 10 • Ἀθαφροπάτη Εὐάγγελιο 20 • Ἀνδρεάδη Δημοσθένη 50 • Ἀντωνοπούλου Καλλιόπη 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4537) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4557) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3887) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4682) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4150) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4181) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4157) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3393) 75 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3439) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3422) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3528) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4578) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4168) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4162, 4266) 115 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3375, 4140) 85 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4565) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4657) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4817) 600 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4172) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3808) 400 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1138) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3389) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3377) 5 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4776) 40 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4260) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4712) 20 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1156) 40 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4812) 400 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1154) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3406) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3440) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3943) 350 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1146) 80 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1142) 70 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3983) 200 • Ἀποστόλου Ἀθηνά 895 • Ἀρυριάδου Βού-

ῆα 50 • Ἀρμπή Ἐ. 16 • Ἀσημάκη Κωνσταντῖνο 65 • Ἀσφή Ἑλένη 20 • Αἰβαζάκη Ἀσπασία 30 • Βακαδάρη Ἰωάννη 100 • Βαθλιανάτο Σωτήριο 100 • Βασιλοπούλου Σοφία 60 • Βαϊζόγλου Δέσποινα 200 • Βελισσάρη Κων/νο 30 • Βέττα Γεωργία 60 • Βιέννα Ἀγγελική 20 • Βηλασπούλο Γ. 50 • Βηλαχιώτη Βασιλική 50 • Βηλάχο Σπυρίδωνα 100 • Βοηλονάκη Ἑλένη 30 • Βυτανιώτη Ἀστερόπη 40 • Γαβριήλ Μαρία 65 • Γαλαγάλα Ἀλεξάνδρα 20 • Γαρμπή Βασίλειο 65 • Γαυρίδου Σοφία 150 • Γεωργιάδη Παναγιώτη 30 • Γιαννάκη Γεώργιο 150 • Γιαννέλου Ἡλέκτρα 60 • Γιαφεντή Κυριακή 65 • Γιωτσίδη Φανή 5 • Γκανασούλη Ταξιάρχη 20 • Γκιόκα Μαριγούλα 130 • Γκορίδου Ἰωάννα 96 • Γραμματικοῦ Ἀλεξάνδρα 450 • Γυαλίστρα Διονύσιο 150 • Δημητριάδου Εὐλαμπία 8 • Δημητρίου Νίκη 20 • Διονάτου Ζαχ.

25 • Δρακουλάκη Μενέλαο 50 • Δρίβηλα Γεωργία 70 • Εὐαγγελιάτου Βασιλική 25 • Εὐθυμίου Οὐρανία 20 • Ζακοπούλου Φλώρα 30 • Ζηλιανάκη Ἑλένη 60 • Ζυγούρα Ἀνδρέα 10 •

Κοινὸ γεῦμα ἀγάπης τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου Β΄ μετὰ τὰ ὄρφανὰ παιδιά στὸ Dolisie

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καμερούν κ. Γρηγόριος διανέμει γραφικὴ ὕλη στοὺς μικροὺς μαθητὲς

Ήουχαστήριο "ΟΙ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ" 40 • Θεοδοσιάδη Εὐγένιο 70 • Θεοδωρόπουλο Πέτρο 200 • Ίσαρη Ίσιδώρα 75 • Ίσταυριόγλου Ἀγγελική 50 • Κακαραντζά Ἀντώνιο 40 • Καλλιπόζη Ἀγγελική 160 • Καμπεζίδη Ἀντώνιο 50 • Κανδαράκη Ἀντώνιο 100 • Καντιδάκη Ἰωάννη 90 • Καπελιώτη Μαρία 70 • Καπίκη Δημήτριο 30 • Καρακατσάνη Ἀθηνά 20 • Καρανδρέα Παναγιώτη 30 • Καραολήνη Κων/νο 200 • Καρατάσιου Ἀνούλα 300 • Καφάτο Ἀντώνιο 46 • Καφετζοπούλου Ἐλένη 130 • Κληρονόμο Ἰωάννη 50 • Κονδύλη Ἰω. 50 • Κονδύλη Μιχάλη 100 • Κοντοσοπούλου Μαρία 300 • Κορακιανίτου Ἄγ. 400 • Κορίκη Μάχη 60 • Κοσκιέρη Ηοenen Θωμαῖς 20 • Κουρεϊλίδου Ἐλπίνη 40 • Κουτόνια Παρασκευή 50 • Κουτσογιάννη Δήμητρα 70 • Κρενδερόπουλο Γεώργιο 150 • Κρίτσα Σταυρούλα 50 • Κρουστάλη Ἀναστασία 130 • Κυπριωτάκη Καλλιόπη 100 • Κυριακόπουλο Δημήτριο 10 • Κωνσταντινίδου Ἐλεούσα Μαρία 100 • Κωνσταντοπούλου Βούλα 60 • Λεβεσάνο Νικόλαο 580 • Λιάκου Παρασκευή 100 • Μαγιάτη Δημήτριο 300 • Μαζωνάκη Ἐλένη 100 • Μαζωνάκη Νικόλαο 10 • Μακροπούλου Ἐλευθερία 25 • Μαλιώρα Κων/νο 10 • Μαλιώρα Χριστίνα 10 • Μαυλοπούλου Μαρούλα 15 • Μαργαρίτη Κ. Ἰωάννη 10 • Μαργέλη Περικλή 200 • Ματσοῦ Ἀνδρομάχη 100 • Μελαχροινό Ἰωάννη 20 • Μέμμου Εὐανθία 50 • Μιχαηλίδη Ἰωάννη καὶ Κων/να 100 • Μιχαηλὶκη Αἰκατερίνη 10 • Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου 50 • Μπινίκο Νίκο 30 • Μπίτσικα Γεώργιο 5 • Μποζόπουλο Κων/νο 50 •

Μπόλη Ἠλία 20 • Μπουγατσά Ἐλένη 20 • Μπουρνάκη Θ. 50 • Ναθαναή Ἐλευθερία 100 • Νάννου Φωτεινή 135 • Ναός Ἀγ. Ἐφραίμ Σαλαμίνος 231 • Νασοπούλου Π. Στέλλα 40 • Παλαμίδα Λάζαρο 100 • Παναγιωτόπουλο Γεώργιο 20 • Παναγιωτουνάκο Γ. Σαράντο

μποπούλου Ἰσμήνη 20 • Παπακωνσταντίνου Αἰμιλία 10 • Παπασιδέρη Ἄννα 30 • Παρασκευοπούλου Ἀθηνά 50 • Παρνασά Μεταξία 65 • Πασχάλη Δήμητρα 20 • Πατούνα Ἐμ. 60 • Πατσαχάκη Στέλλα 20 • Πετροπουλάκη Ἀριστείδη 70 • Πινακίδη Ν. 10 • Πολιύζου Σωτηρία 200 • Ροῦσσο Νικόλαο 100 • Ρωμανοῦ Παναγιώτα 20 • Σακελλάρη Γεώργιο 200 • Σακελλαριάδη Νικόλαο 50 • Σακελλαριάδη Παντελή 100 • Σακελλαρίδη Ἐμ. 50 • Σαραβάνου Βασιλική 100 • Σαχινίδου Σταυρούλα 50 • Σαῖτη Ἀναστάσιο 50 • Σινανίδου Φωτεινή 30 • Σιούτη Σταυρούλα 30 • Σκαμπετζάκη Περικλή 30 • Σολομωνίδου Ἀνδρομάχη 100 • Σουφλιά Σωτηρία 50 • Σπανό Ἀθανάσιο 50 • Σταματίου 80 • Σταυρόπουλο Παναγιώτη 20 • Σταύρου Κων/νο 30 • Στολάκη Αἰκ. 100 • Στυλιανίδη Ἀνδρέα 50 • Σωτηρόπουλο Φώτη 50 • Σωτηροπούλου Αἰκ. 80 • Τζανετή Στυλιανό 20 • Τηλιακοῦ Μαρία 50 • Τούλη Νικόλαο 50 • Τσαβαλάκογλου Ἀ. Ἐλευθερία 65 • Τσαρπέλα 10 • Τσεμπερλίδη Κων/νο 41 • Τσικάλη Δημ. 30 • Τσικαλάκη Καθολική 100 • Τσιουμάνη Γρηγόριο 50 • Τσίρμπα Ἀντώνιο 150 • Τσοβοῦ Ἀναστασία 30 • Τσογκάλη Παν. 100 • Ὑφαντή Ἰωάννη 50 • Φαροπούλου Εἰρήνη 40 • Φούγια Κων/νο 300 • Φραγκή Ἀθανάσιο 100 • Χαμουρούδη Λαμπρινή 200 • Χατζή Δημήτριο 30 • Χατζηπαπά Παῦλο 50 • Χατζησταυρίδου Ἀναστασία 30 • Χιώτο Παναγιώτη 20 • Χρυσό Μιχ. Παῦλο 100 • Ψαρουδάκη Παναγιώτα 50.

Ἡ ὑπό κατασκευὴ νοσοκομειακὴ μονάδα στὸ Κολλοῦζι τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Κατάνγκας

Ὁ νεοαναγειρόμενος Καθεδρικός Ναός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου στὸ Λάγκος τῆς Νιγηρίας

50 • Πανούση Αἰκ. 50 • Πανούση Μιχαήλ 100 • Παντζοπούλου Ἀδαμαντία 100 • Παντογιού Παρασκευή 180 • Παπαγαβριήλ Παναγιώτη 20 • Παπαγεωργίου Γεώργιο 100 • Παπαδόπουλο Κυριάκο 300 • Παπαδόπουλο Σισών 300 • Παπαδοπούλου Ἐλ. 100 • Παπαθω-

Ἐπιμέλεια: Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

Πάντα τὰ ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἔτος ΑΒ΄, τεύχος 128, Ὀκτ. - Νοέμ. - Δεκ. 2013
Τριμηνιαῖο ἱεραποστολικό περιοδικό
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁμιλία τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου Β΄
μέ θέμα τήν εἰρήνην 2

Οἱ μαθητές τῶν δύο ἀδελφῶν Κυρίλλου καί Μεθοδίου
τῶν Θεσσαλονικέων ἀποστόλων καί φωτιστῶν τῶν Σλάβων
Σπιρίδων Κοντογιάννης 3

Χειροτονία τοῦ πρώτου Μοζαμβικανοῦ κληρικοῦ
Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μοζαμβίκης 9

Ἐπίσκεψη στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πού παροικεῖ στά Φίτζι
Εὐαγ. Γεωργακόπουλος – Παρασκευή Λιάκου 10

Ἀπό τήν ξενοφοβία στήν φιλαδελφία
Ἀρχιμ. Γεώργιος Χρυσοστόμου 14

Ἐορτασμός σημαντικῶν ἐπετειακῶν γεγονότων
στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Κορέας
Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κορέας 16

Νομοκανονικά
Παναγιώτης Ἰ. Μπούμης 19

Ἡ Ἱεραποστολή στό Μαλάουι
Ἀπό τό Ἱεραποστολικό Κλημάκιό τοῦ Μαλάουι 20

Χρονικό δραστηριοτήτων
τῆς Ἱεραῆς Ἐπισκοπῆς Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν
Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν 24

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ π. Εἰρναῖος Magimbi
Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Καμπάλας 28

Δωρητές
Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης 29

Ἐξώφυλλο: Στίς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ λίγο πρὶν ἀπό τήν προσέλευση
στό ἱερό Μυστήριό τοῦ Βαπτίσματος

Ὅπισθόφυλλο: Παραδοσιακή πλινθόκτιστη Ἀφρικανική καλιῦβα

* Πληροφορεῖ μέ τρόπο υπεύθυνο γιά τίς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τόν κόσμο.

* Ἐνημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μέ ποικίλα προβλήματα καί χαρίσματα.

Ἰδιοκτήτης: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος – Ἰωάννου Γενναδίου 14 – Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδότης-Διευθυντής: Ὁ Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἰαίου 1, 115 21 Ἀθήνα.

Ἰδρυτής: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντής κατά τά ἔτη 1981-1992.

Υπεύθυνος ὕλης: Ἀρχιμ. Ἀλέξιος Ψωίνος, Διευθυντής Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Σύνταξη - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐπιστολές - Ἐμβάσματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Ἀποστολική Διακονία, Ἰω. Γενναδίου 14 — Ἀθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.315 - 316. Fax 210-7272.310.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Ἑσωτερικοῦ	€ 5
Κύπρου	€ 12
Εὐρώπης	€ 12
Λοιπές χώρες	€ 14
Γιά τοὺς φοιτητές καί μαθητές:	€ 2,50
Τιμή τεύχους	€ 1,25

* Τό ποσό τῆς συνδρομῆς ἔχει συμβολικό χαρακτήρα. Δέν ἀποσκοπεῖ μόνο στήν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλά καί στή διαμόρφωση υπεύθυνης ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προαιρετικῆς προσφορές γιά τήν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Χρήστος Κωβαῖος.
Διεύθυνση: Πρωτομαγιάς 3 - 14568 Κρουσέρι Ἀττικῆς

PANTA TA ETHNI (All Nations)

Year 32, No 128, Oct.-Nov.-Dec. 2013

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

* To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.

* To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "PANTA TA ETHNI" (All Nations)

Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21 Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.315-316.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	€ 12
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια: Τμήμα Φωτοστοιχειοθεσίας τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΠΑΡΟΡΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
10% Γραμμάτιο
Κ.Ε.Μ.Π. Κ.Ρ.
Αριθμός Άδειας
9

ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΛΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 Κ.Ε.Μ.Π. Κ.Ρ.
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 01 3836